

Belföldi hírek

1979. november 28.

bb. 1. ^{Népi}ellenőrök az ellenőrzésről

1 az gg bc 1l di

nem föltétlenül a bürokrácia jele, ha az ellenőrzést is ellenőrzik, erről szereztek bizonyosságot a népi ellenőrök több megyében, s a főváros néhány kerületében végzett vizsgálódásuk során amikor a vállalati és a szövetkezeti belső ellenőrzés helyzetét vették górcső alá.

Kispesten például a vörös október férfiruhagyárban, a ganz műszer művekben, az elektris ipari szövetkezetben, továbbá a kerület vas- és fémipari szövetkezetében jártak. a kerületi néb szakértőinek, társadalmi munkatársainak felméréséből kitűnik, hogy a vizsgálatba vont gazdasági egységekben - a vörös október férfiruhagyár kivételével - alig-alig ismerték, alkalmazták az idevágó rendeleteket, a belső ellenőrzés helyét, szerepét sem jelölték ki a vállalat szervezeti és működési rendjében. nem csupán a vállalati szabályzatok hiányáról volt szó - b a belső ellenőri szervezet ütőképes, szakembereinek fölkészültsége megfelelő, - hanem arról is, hogy az e munkakörben tevékenykedő szakemberek vizsgálati megállapításai nem egy esetben elsikkadnak, hiába tárják fel a hiányosságokat, a bajok orvoslása elmarad.

/folyt.köv./

J. Lincov

bb. 1. ellenőrök folyt./il

a községi és a városi tanácsok belső ellenőrzésének helyzetét, továbbfejlesztésének lehetőségeit a szolnok megyei népi ellenőrzési bizottság vizsgálta. a széleskörű tájékozódás nyomán leszűrt tapasztalatok egyike: a szóban forgó tanácsoknak javítaniuk kell ellenőrző tevékenységüket a hatókörükbe tartozó gazdasági, kulturális, egészségügyi és szociális intézmények irányításában. mindennek feltétele, hogy valamennyi gazdálkodó szervezet és intézmény kiépítse saját belső ellenőrzési rendszerét, ami - az érvényes jogszabályok alapján - e szervezetek vezetőinek kötelessége is. a népi ellenőrök számos követendő példával, s előremutató kezdeményezéssel találkoztak, ám az általános kép nem túlságosan kedvező: nem felelnek meg a kívánalmaknak az éves ellenőrzési tervek, s elmaradnak az utóvizsgálatok.

a kereskedelem, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar szerepét egy korábbi vizsgálat során mérték föl, a borsod megyei népi ellenőrök általános megállapításai közé tartozott hogy a belső ellenőrök szakmai felkészültsége elmarad a kívánatos szinttől, az iskolai végzettség, az elméleti tájékozottság többnyire megvan, ám hiányzik a kellő gyakorlat.

békes megye mezőkovácsházi járásában a termelőszövetkezetek belső ellenőrzéséről megállapították, hogy nem kellő színvonalu s ennek okai között éppugy megtalálható a munkaerőhiány, mint a szemlélet elmaradottság. fejér megyében a sárbogárdi járás népi ellenőrzési bizottságának hasonló témájú vizsgálatok kiderült, hogy a belső ellenőröket ritkán vonják be a vállalati, a szövetkezeti gazdálkodást alapvetően befolyásoló - s rájuk is tartozó ügyek elbírálásába. a főváros 11. kerületének népi ellenőrei szintén jegyzőkönyvbe vették tájékozódásuk tapasztalatait, a függetlenített vállalati belső ellenőrök nem mindenütt kapják meg munkáltatójuktól vezetőiktől a kellő megbecsülést, s ez is közrejátszik abban, hogy a belső ellenőrök száma az átlagosnál nagyobb mértékben csökkent.

a különböző budapesti és vidéki vizsgálatok alapján a népi ellenőrök egyebek között javasolják, hogy a vállalatok, a szövetkezetek, az intézmények kivétel nélkül rögzítsék szervezési és működési szabályzatukban a belső ellenőrzés feladatait, ellenőreik tapasztalatait és utmutatásait pedig vegyék figyelembe a gazdasági döntések előkészítésében, támaszkodjanak munkájukra a veszteségek okainak feltárásában, a társadalmi tulajdon védelmében./mti/

bb. 2. folyamatosság a tanárképzésben - ismét szakpár a filozófia-
matematika

i dg/s/bc/zy di

1979. november 28.

a tudományegyetemeken és a tanárképző főiskolákon választható szakpárokról, illetve a keretszámokról közzétett oktatási minisztériumi tájékoztató arról tanuskodik, hogy a különböző szakokon a képzés folyamatos, és a nappali tagozatok első évfolyamára jövőre felvehetőek számában sincs lényeges változás. 1980 szeptemberében a tudományegyetemek bölcsészkarain csaknem félezeren, a természettudományi karokon mintegy 800-an az öt tanárképző főiskolán pedig 2.200-an kezdhetik meg tanulmányaikat.

a jövő évtől ismét szakpárként választható az eötvös Loránd tudományegyetemen a filozófia és a matematika. a hazai felsőoktatás történetében nem először társul a filozófiához természet-tudományi tárgy, de a filozófiát hosszú évekig alapvetően a társadalomtudományi képzés keretében oktatták. a hagyományos filozófia-magyar, filozófia-történelem, filozófia-idegen nyelv szakpárt természetesen jövőre is választhatják a diákok.

a társadalom- és a természettudományok közelítésére utal az is az egyetemi oktatásban, hogy a szegedi józsef attila tudományegyetemen az 1980-81-es tanévre ismét meghirdették a történelem-földrajz szakot. így a hallgatók egyidejűleg két olyan tudományág egyetemi szintű ismereteit sajátítják el, amelyek a mindennapi gyakorlatban elválaszthatatlanok egymástól. e kettőt a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen - a felsőbb évfolyamokon - jelenleg is egymáshoz kapcsolva oktatják, elsőéveseket azonban az utóbbi időben nem vettek fel. korábban ugyanis gondot okozott a történelem-földrajzszakos tanárok elhelyezése.

magyar-történelem szakpárvalasztható jövőre az elté-n és a klté-n, és összesen 50 hallgatót vesznek fel az első évfolyamra. a magyar-orosz szak iránt érdeklődők mind a három tudományegyetemre pályázhatnak, az elté-n 38, a klté-n és a jeté-n egyaránt 31-31 elsőéves kezdheti meg szeptemberben a tanulást. az orosz szak az elté-n és a klté-n a történelemmel, mindhárom egyetemen pedig más idegen nyelvel is társul. a józsef attila tudományegyetem 32 fiatal számára nyújt lehetőséget az orosz, illetve az angol fordítói szak elvégzésére.

/folyt.köv./

bb.2./folyamatosság a tanárképzésben folyt./zy

ketszáznegyven elsőévest vesznek fel a tanárképző főiskolák a magyar-orsz szakra és meghirdették az orosz nyelv- és irodalmat más szakkal párosítva is. a keretszám megállapításánál figyelembe vették, hogy 1981-től az orosz nyelvet az általános iskolák negyedik osztályától oktatják.

a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskola magyar-gyors- és gépirás szakpárosításban is képez felső fokozatú szakembereket, s a legsikeresebben pályázó 15 fiatalot veszik fel.

a nemzetiségi nyelvek közül a szlovákot és a román nyelvű szegedi juhász gyula tanárképző főiskolán, a horvát-szerbet, valamint a németet a pácsi tanárképző főiskolán oktatják, más választott szakokkal társítva./mti/

-. -

bb.3. új sorozat a televízió horizont műsorában

i kj/mi/bc/zy di

1979. november 28.

több mint négy éve tárja ki a nézők előtt a világot a televízió horizont szerkesztősége. a szocialista országok életének bemutatására alakult kollektíva soron lévő feladatairól balogh judit, a szerkesztőség vezetője tájékoztatta az mti munkatársát:

- a következő hetek-hónapok legjelentősebb feladatait a testvérpártok kongresszusainak előkészítése; az illető országok bemutatása, jelenti. már a vágóasztalon van a lengyel népköltészetben forgatott filmünk, amely a lengyel ipar szívét, az ország ipari termelésének mintegy hatodrészt adó katowicei vajdaságot mutatja be. többek között a huta katowice nagyolvasztóját, acélöntődjét ismerhetik meg a nézők a februári kongresszus előtti napokban. ezenkívül lengyel szénbányákban és a fiat-gyárban is forgatott a stáb - s ezek a felvételek is a baráti ország népének életéről, munkájáról tudósítanak.

/folyt.köv./

o

- 4 -

bb.3./új sorozat folyt./zy

a televízió heti műsoridejéből fél óra jut majd a horizont műsorra, s a kongresszusokat megelőző két hét adásai a nagy eseményekre készülő országokat mutatják be.

- szerkesztőségünk képviselői prágában dolgoznak a tátra gyárban Magyarország részére készülő villamosok gyártásáról forgatnak filmet. a műsor, amelyet a tervek szerint januárban láthatnak a nézők, az együttműködés másik oldaláról is tudósít: Magyarországon gyártják a prágai metróhoz szükséges tübingeket.

az irodalom kedvelőire gondolva februárban tűzi műsorára a tv a „két nyelven, közös dolgainkról”, című programot, amely a szovjet irodalom című folyóiratot mutatja be. az adásban interjú hangzik el a folyóirat szovjet és magyar szerkesztőségében a két főszerkesztővel. a folyóirat a februári számában garay gábor fordításában és eredetiben is közli rozsgyesztvenszkij egy versét, valamint garay gábor egyik művét magyarul, és rozsgyesztvenszkij fordításában oroszul. a két alkotás bitskey tiberius és afanaszij kocsetkov tolmácsolásában elhangzik majd a televízióban is. ugyan csak a februári számban kezdi meg a folyóirat anatólija ribakov: nehéz homok című regényének közlését. a műsorban nagy attila mond el részletet belőle.

„mi újság a kgst-ben?”, címmel januártól új sorozat kezdődik - a horizont-programokban. a negyedévenként jelentkező műsorban egy-egy témát - külföldről átvett filmmel bemutatásával - stúdióbeszélgetéssel vitatnak meg a szakemberek. első alkalommal január 29-én láthatják a nézők a filmekkel illusztrált műsort, amely az 1976-tól 1980-ig üzembe helyezett közös beruházásokat ismerteti, és a kőolajtermelés és felhasználás, a gázvezetékek, az energiatovábbító rendszerek, a közös atomerőmű program helyzetéről is szól, különös tekintettel a magyar fejlesztési programokra. /mti/

o

-. -

-5-

bb. 5 városszépítő egyesület kaposvárott

káp st il di

1979. november 28.

kaposvárott megalakult a városszépítő egyesület. az új társadalmi szervezet alapszabálya értelmében közreműködik a megyeszékhely építésében, színpítésében. feladatának tekinti a város és közvetlen környéke történelmi és természeti értékeinek megóvását, tevékenyen részt kíván venni az általános rendezési tervek megvalósításában, a településfejlesztési társadalmi munka kibontakoztatásában.

1912-től hét éven át hasonló céllal már működött szépi egyesület kaposvárott. ekkor indult meg a város parkosítása, s az egyesület tevékenységének nagy része volt abban, hogy kaposvárt virágos városként emlegették./mti/

-. -

bb .6. nappali programok a művelődési házakban

szel kz il di

1979. november 28.

vas megyében újabban a délelőtti, délutáni órákban is benépesednek az általában csak esténként használt művelődési házak. a szűk iskolák helyett azokban tartják például a napközis foglalkozásokat, a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltéséhez kötetlennek látszó, szinte észrevétlenül irányított - zenei, irodalmi, vizuális mozgásos és ugynevezett kreatív-játékokat állítottak össze a művelődési házak szakemberei. az egyszerű ütőhangszerek megismerésétől, a fejtörőkön, a szövés-csomózáson át egészen a bábkészítésig sok mindennel foglalkoztatják a gyerekeket. csupán Szombathelyen és környékén csaknem 200 ilyen napközis programot igényeltek a tanintézetek.

iskolai klubfoglalkozásoknak is helyet adnak a művelődési házak. vidám logikai fejtörők kresz vetélkedők, megyei népi gyermekjátékok, népi sportjátékok szerepelnek többek között ezek műsorán. használ több művelődési ház nagytermét tornateremként használja az ifjuság. az új intézmények már eleve az ehhez szükséges felszerelésekkel - bordásfallyal, ablakvédő rácsozattal stb.-készülnek./mti/

-. -

- 6 -

bb. 7 helyreállították a hegyeshalmi műemléktemplomot

mzs st il di

1979. november 28.

befejeződött a hegyeshalmi műemléktemplom helyreállítása. a 12. században épült, egyhajós román stílusú kistemplomot több ízben átépítették, ezért az épület az egymást követő korok különböző építészeti emlékeinek valóságos kis muzeuma lett. az 1300-as években gótikus boltozatu szentélyt kapott, a gótikus szentély fölé emelték a ma is jól látható szabálytalan nyolcszögletű építményt feltehetően védelmi célból. újabb átépítésére a 18. században került sor, ekkor alakították ki mai formáját.

a hazai építészettörténet gazdag tárházát megrongálták az évszázadok viszontagságai. az országos műemléki felügyelőség feltárta és láthatóvá tette a románkori hajó megmaradt szakaszát, rekonstruálta a gótikus szentélyt, amelyben a vakolat alól értékes korabeli falfestmény került elő. a felújítási munkálatokat az ömf soproni építésvezetősége végezte./mti/

-. -

bb. 4. új csőlángvágó automata

i/mv/pp/zy di

1979. november 28.

tökéletes minőséget, hajszálpontos illesztést és a fizikai munka kilencven százalékos megtakarítását teszi lehetővé a csőszerszerműipari vállalat új csőlángvágó automatája. a vari-piper elnevezésű berendezés a legkülönbözőbb méretű csöveket darabolja, illeszti, s a legbonyolultabb csőcsatlakozásokat is elkészíti. a negyemillió forint értékű automata kihasználása érdekében a csövek eddigi egyedi megmunkálásáról most sorozatgyártásra térnek át, a bonyolult műveleteket pedig számítógépen programozzák. a vari-piper gépek csak szénacélcsövek feldolgozására alkalmazhatók, ezért a vállalat plazmavágó gépet is vásárolt, amelynek közbeiktatásával a könnyű- és színesfémek, valamint az erősen ötvözött anyagok is megmunkálhatók.

a csőszerszerműipari vállalatnál évente 14 ezer tonna kovácsolt acélcsövet vágnak, hegesztenek. a már két műszakban dolgozó csőlángvágó automata üzembe állításával nemcsak a vállalat termelése növelhető, hanem arra is lehetőség nyílik, hogy bér munkát végezzenek a hasonló profilu gyárak részére./mti/

-. -

- 7 -

bb 8. gépesített műtrágya raktárközpontok a mezőgazdasági nagyüzemeknek

i sb/s um pp di

1979. november 28.

korszerűen gépesített, a szakszerű tárolást és vegyszerkezelést megoldó műtrágya, és növényvédőszer raktárközpontokkal kívánják csökkenteni a mezőgazdaságban használt vegyszerek helytelen kezeléséből és tárolásából eredő hatóanyagvesztést, ami nemcsak az érintett nagyüzemek, hanem az egész népgazdaságnak kárt, felesleges kiadásokat okoz. ezért hirdetett most országos tervpályázatot a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az országos környezet- és természetvédelmi hivatal.

a pályázók feladata, hogy a raktárközpont épületeinek, valamint a vegyszertárolás, kezelés és felhasználás szakszerű és gazdaságosan gépesített megoldásaira egyaránt javaslatot adjanak. valamennyi pályázónak kötelezően el kell készíteni a raktárközpont alapvető változatát, amely az 50 ezer hektáros mezőgazdasági terület talajerőgazdálkodásához szükséges műtrágya vasuti szerelvényeit fogadja és a tárolás, kezelés után gépparkjával a vegyszert folyékony halmazállapotban juttatja el a földekre. előirányoztak még két változatot, amelyből a pályázó választja ki, melyik tervét készíti el. a második változat a 30 ezer hektáros terület raktárközpontja, ahova közúti járművek szállítják a műtrágyát. az itt tárolt vegyszert szilárd halmazállapotban szórják a földekre. ugyancsak 50 ezer hektáros terület ellátására szolgál a harmadik változat, amely a vasuton érkező műtrágyát szilárd és folyékony halmazállapotban egyaránt eljuttathatja a földekre. a tervezőknek gondoskodni kell a növényvédős és gyomirtószeres korszerű és biztonságos tárolásáról, kezeléséről és a felhasználásáról, továbbá a raktárközpont segédüzemeinek és szociális épületeinek megtervezéséről is.

a pályázati kiírást már átvehetik az érdeklődők az évműszaki tervezési főosztályán, s a kész terveket legkésőbb jövő év március 8-ig kell postán elküldeni a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium mezőgazdasági főosztályának. a bíráló bizottság jövő év április 10-ig hirdeti ki a tervpályázat eredményét. /mti/

-. -

bb. 9. megalakult a baranyai gazdaságok információs rendszere, a pannonia társaság

igó kz ch di

1979. november 28.

a mezőgazdasági üzemek „szellemi befogadóképességének”, bővítésére új típusú információs rendszert hoztak létre a baranyai gazdaságok. az országos hírű baksai ezüstkalász tesztesztorságával megalakult pannonia társaságnak az a célja, hogy összegyűjtse a tudományos intézetek eredményeit, a külkereskedelmi vállalatok információit, s azokat megfelelően feldolgozva a termelőüzemek rendelkezésére bocsátja.

/folyt. köv./
08.00/ch

-2-

bb. 9. /megalakult ... folyt./ ch

ily módon sokrétű, közvetlen és azonnal alkalmazható adatokhoz jutnak az üzemek, fokozhatják a gazdálkodás rugalmasságát, hatékonyságát, eredményességét.

ez utóbbi években, évtizedekben a mezőgazdasági területén is rendkívül megszorodtak a tudományos közlemények, a gazdálkodási-kereskedelmi ismeretek, ám ezeknek termelőerővé válása igen lassan megy végbe. az intézmények a kutatás és az oktatás megnövekedett feladatai mellett egyre kevésbé tudják ellátni az eredmények adaptálását, szervezetenként is megoldatlan egységes értékelésük, nagyüzemi tesztelésük és gyors elterjesztésük.

a pannonia társaság, amelyhez máris egy sor mezőgazdasági üzem csatlakozott, különböző kutatóintézetekkel, egyetemekkel és vállalatokkal alakított ki információs jellegű együttműködést. baksán létrejött a társaság fejlesztési irodája. ez egyrészt adatbankként működik az új kutatási eredmények, termelési technológiák, közgazdasági információs összegyűjtése és továbbadása céljából, másrészt a már kidolgozott, kipróbált gazdálkodási módszereket szolgáltatásként terjeszti a mezőgazdasági üzemekben.

az energiagazdálkodás ésszerűsítése végett a pannonia társaság tíz üzem rendelkezésére bocsátotta az egyik taggazdaságában készített termékszárító automatát, amelynek révén két és fél millió forint értékű fűtőanyagot takaríthatnak meg még az idén. több gazdaság megvásárolta azt az eljárást, amellyel a mezőgazdasági melléktermékeket viszonylag kis energiárfordítással takarmánnyá dolgozhatják fel. már az idei őszön öt baranyai termelőszövetkezet vetett durum búzát, ennek lisztjéből tojás nélkül lehet tésztát készíteni. a társaság 240 millió forint értékben szervez melléktevékenységet a könnyűipar megrendelése alapján és a taggazdaságok az adottságaiknak leginkább megfelelő tevékenységet választhatják. /mti/

-. -

bb. 11. személygépkocsi utánfutók tabról

káp st ch di

1979. november 28.

személygépkocsi utánfutók készítését kezdi meg a somogy megyei tabi építő- és vegyipari szövetkezet, a 150, 220, 250 és 350 kilógrammos hasznos terhelésű utánfutó családot az autókereskedés szolgálatán keresztül 1980-tól hozzák forgalomba. az utánfutók egységes alvázrendszerre épülnek, amelynek 126-os polski fiat alkatrészekből készül. felépítményük könnyűszerkezetű, hajópadlásos kivitelű, és vízhatlan ponyvával borítható. jól használható kempingezési célokra, zöltség-gyümölcs szállításoknál, háztáji gazdálkodásokban és még sok más területen. a tervek szerint jövőre egy-egy típusból 200 darabot gyártanak, s később az igényeknek megfelelően növelik a mennyiséget.

08.20/ch

-3-

12/24

bb 8. gépesített műtrágya raktárközpontok a mezőgazdasági nagyüzemeknek

i sb/s um pp di

1979. november 28.

korszerűen gépesített, a szakszerű tárolást és vegyszerkezelést megoldó műtrágya, és növényvédőszer raktárközpontokkal kívánják csökkenteni a mezőgazdaságban használt vegyszerek helytelen kezeléséből és tárolásából eredő hatóanyagvesztést, ami nemcsak az érintett nagyüzemek, hanem az egész népgazdaságnak kárt, felesleges kiadásokat okoz. ezért hirdetett most országos tervpályázatot a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az országos környezet- és természetvédelmi hivatal.

a pályázók feladata, hogy a raktárközpont épületeinek, valamint a vegyszertárolás, kezelés és felhasználás szakszerű és gazdaságosan gépesített megoldásaira egyaránt javaslatot adjanak. valamennyi pályázónak kötelezően el kell készíteni a raktárközpont alapvető változatát, amely az 50 ezer hektáros mezőgazdasági terület talajerőgazdálkodásához szükséges műtrágya vasúti szerelvényeit fogadja és a tárolás, kezelés után gépparkjával a vegyszert folyékony halmazállapotban juttatja el a földekre. előirányoztak még két változatot, amelyből a pályázó választja ki, melyik tervét készíti el. a második változat a 30 ezer hektáros terület raktárközpontja, ahova közúti járművek szállítják a műtrágyát. az itt tárolt vegyszert szilárd halmazállapotban szórják a földekre. ugyancsak 50 ezer hektáros terület ellátására szolgál a harmadik változat, amely a vasúton érkező műtrágyát szilárd és folyékony halmazállapotban egyaránt eljuttatja a földekre. a tervezőknek gondoskodni kell a növényvédőszer és gyomirtószer korszéri és biztonságos tárolásáról, kezeléséről és a felhasználásáról, továbbá a raktárközpont segédüzemeinek és szociális épületeinek megtervezéséről is.

a pályázati kiírást már átvehetik az érdeklődők az évműszaki tervezési főosztályán, s a kész terveket legkésőbb jövő év március 8-ig kell postán elküldeni a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium mezőgazdasági főosztályának, a bíráló bizottság jövő év április 10-ig hirdeti ki a tervpályázat eredményét. /mti/

.-.

bb. 9. megalakult a baranyai gazdaságok információs rendszere, a pannonia társaság

igó kz ch di

1979. november 28.

a mezőgazdasági üzemek „szellemi befogadóképességének” bővítésére új típusú információs rendszert hoztak létre a baranyai gazdaságok. az országos hírű baksai ezüstkalász tsz gesztor-ságával megalakult pannonia társaságnak az a célja, hogy összegyűjtse a tudományos intézetek eredményeit, a külkereskedelmi vállalatok információit, s azokat megfelelően feldolgozva a termelőüzemek rendelkezésére bocsátja.

/folyt. köv./
08.00/ch

-2-

bb. 9. /megalakult ... folyt./ ch

ily módon sokrétű, közvetlen és azonnal alkalmazható adatokhoz jutnak az üzemek, fokozhatják a gazdálkodás rugalmasságát, hatékonyságát, eredményességét.

ez utóbbi években, évtizedekben a mezőgazdasági területen is rendkívül megszorodtak a tudományos közlemények, a gazdálkodási-kereskedelmi ismeretek, ám ezeknek termelőerővé válása igen lassan megy végbe. az intézmények a kutatás és az oktatás megnövekedett feladatai mellett egyre kevésbé tudják ellátni az eredmények adaptálását, szervezetenként is megoldatlan egységes értékelésük, nagyüzemi tesztelésük és gyors elterjesztésük.

a pannonia társaság, amelyhez máris egy sor mezőgazdasági üzem csatlakozott, különböző kutatóintézetekkel, egyetemekkel és vállalatokkal alakított ki információs jellegű együttműködést. baksán létrejött a társaság fejlesztési irodája. ez egyrészt adatbankként működik az új kutatási eredmények, termelési technológiák, közgazdasági információs összegyűjtése és továbbadása céljából, másrészt a már kidolgozott, kipróbált gazdálkodási módszereket szolgáltatásként terjeszti a mezőgazdasági üzemekben.

az energiagazdálkodás ésszerűsítése végett a pannonia társaság tíz üzem rendelkezésére bocsátotta az egyik taggazdaságában készített termékszárító automatát, amelynek révén két és fél millió forint értékű fűtőanyagot takaríthatnak meg még az idén. több gazdaság megvásárolta azt az eljárást, amellyel a mezőgazdasági melléktermékeket viszonylag kis energiabefordítással takarmánnyá dolgozhatják fel. már az idei őszön öt baranyai termelőszövetkezet vetett durum búzát, ennek lisztjéből tojás nélkül lehet tésztát készíteni. a társaság 240 millió forint értékben szervez melléktevékenységet a könnyűipar megrendelése alapján és a taggazdaságok az adottságaiknak leginkább megfelelő tevékenységet valósíthatják. /mti/

.-.

bb. 11. személygépkocsi utánfutók tabról

káp st ch di

1979. november 28.

személygépkocsi utánfutók készítését kezdi meg a somogy megyei tabi építő- és vegyipari szövetkezet, a 150, 220, 250 és 350 kilogrammos hasznos terhelésű utánfutó családot az autókereskedés szolgálatán keresztül 1980-tól hozzák forgalomba. az utánfutók egységes alvázrendszerre épülnek, amelynek 126-os polski fiat alkatrészekből készül. felépítményük könnyűszerkezetű, hajópadlós kivitelű, és vízhatlan ponyvával borítható. jól használhatók kempingezési célokra, zöldség-gyümölcs szállításoknál, háztáji gazdaságokban és még sok más területen. a tervek szerint jövőre egy-egy típusból 200 darabot gyártanak, s később az igényeknek megfelelően növelik a mennyiséget.

08.20/ch

.-.
-9-

mbh

bb. 10. a nagyüzemi gyümölcsösök nagyobb területen

kör st ch di

1979. november 28.

Uj gyümölcsösök telepítését kezdték meg borsod megyében. a hejőmenti állami gazdaság a megye alföldi területén hatvan hektár nagyüzemi almáskertet alakít ki, a szállítást jól tűrő keményhúsú fajtákból. az új, közép magas törzsű ültetvényt úgy telepítik, hogy a talajmunkákon, permetezésen kívül a metszést is gépesíteni tudják, szedésnél pedig kistraktorokkal szállíthatják az osztályozó és csomagolóhelyre a termést. a bodrogközben működő borsodi gyümölcstermesztési rendszer keretében a bodrogközi állami gazdaság a tiszakarádi tsz-szel közösen több mint 50 hektárnyi nagyüzemi körtést ültet. a vidék mély, öntéstalaja kiválóan alkalmas a közép- és kései érésű körtefajták termesztésére. /mti/

-.-

bb. 12. gyenes andrás

mm ch ie

1979. november 28.

az mszmp központi bizottságának titkára, az olasz kommunista párt központi bizottságának meghívására szerdán róma utazott. /mti/

-.-

bb 13. az osztrák parlamenti küldöttség szerdai programja
- anton benya elutazott

t ma/mi um ie

1979. november 28.

Szerdán elutazott budapestre anton benya, az osztrák nemzeti tanács első elnöke, aki a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó osztrák parlamenti delegációt vezette. a vendéget a keleti pályaudvaron apró Antal, az országgyűlés elnöke bucsuztatta. jelen volt Johann Josef Dengler, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete. a parlamenti delegáció vezetését Rudolf Thalhammer, a nemzeti tanács harmadik elnöke vette át.

Anton Benya elutazása előtt nyilatkozatot adott a magyar távirati iroda munkatársának. /folyt.köv./

- 10

9.30/um

10³⁰ y

bb 14. közlekedési balesetek

gk um ie

1979. november 28.

Magyarbóly és villány között egy utkanyarban Rokolya Ferenc 34 éves gépkocsivezető, pécsi lakos teherautóval áttért az út bal oldalára és nekiütközött a vele szemben haladó személygépkocsinak. a baleset következtében a gépkocsi utasa, Katona Istvánné 25 éves házasságvári lakos a helyszínen meghalt, a gépkocsivezető súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint Rokolya nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

Tát és nyergesujfalu között a főúton Rátvai Ferenc 21 éves gépkocsivezető, csolnoki lakos személygépkocsijával elütötte Polacsek Gyula 50 éves segédmunkás, mogyorósbányai lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

Órhalom község külterületén Kanyó István 51 éves állatgondozó Órhalmi lakos kerékpárjával - a vizsgálat eddigi megállapítása szerint - nem adta meg az elsőbbséget az utkereszteződésben egy személygépkocsinak, amely az ütközést követően az úmenti árokban levő villanyoszlopnak ütközött. a gépkocsiban utazó Majer Józsefné 55 éves nyugdíjas, Balassagyarmati lakos a helyszínen meghalt, a gépkocsivezető súlyos, Kanyó könnyű sérülést szenvedett. /mti/

-.-

bb 15. gépkocsinyereménybetétkönyv sorsolás

t kf/mm um ie

1979. november 28.

Szerdán a Mém Kossuth Lajos téri művelődési termében megkezdődött a gépkocsi nyereménybetétkönyvek IV. negyedévi, idei utolsó sorsolása, amelyen több mint ezer személyautó talál gazdára.

A húzás első napján a budapesten váltott ötezer és tizezer forintos betétkönyvekre 383 nyereményautó jut. csütörtökön a vidéken váltott betétkönyvek között 626 gépkocsit sorsolnak ki.

A kétnapos húzás összesített eredményét pénteken teszik közzé. /mti/

-.-

- 11 -

10.10/um

10⁵⁵ y

bb. 16. marjai józsef az nszk-ba utazott

mi ch ie

1979. november 28.

marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán a düsseldorfi magyar gazdasági és kulturális napokra a német szövetségi köztársaságba utazott. kíséretében van nagy jános külügyminiszter-helyettes. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent jürgen kleiner, az nszk nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

-. -

bb 17. magyar-szovjet határvizi tárgyalások

mm um ie

1979. november 28.

szovjet vízügyi küldöttség érkezett szerdán budapestre konsztantyin szamszonovics hilobocsenkonak, az ukrán szovjet szocialista köztársaság meliorációs és vizgazdálkodási miniszter-helyettesének vezetésével a magyar-szovjet határvizi meghatalmazottak 29. ülészakára. a tárgyalásokon áttekintik a határfolyók vízepítési munkáinak helyzetét, az árvízvédelmi együttműködést és a határvizek minőségével kapcsolatos feladatokat. /mti/

-. -

bb 13. /az osztrák parlamenti....1. folyt./um

- magyarországi látogatásunk, tárgyalásaink is azt bizonyították: mindenképpen hasznos, ha a kormányok mellett szomszédos országaink népképviselői küldöttségei is véleményt cserélnek - hangsúlyozta anton benya. - a magyar vezetőkkel folytatott érdekes, tartalmas megbeszéléseken áttekintettük kapcsolataink szinte minden területét. napirendre kerültek a gazdasági kérdések is, s meglelégedéssel állapítottuk meg: együttműködésünk folyamatosan, jól fejlődik. ez a megállapítás különösen érvényes az energetika területére, ahol nagyon fontosak a fűtőanyag-
ra, erőműre, s az energiaelosztásra is vonatkozó terveink. ez az együttműködés mindkét államnak jelentős és hasznos lesz

/folyt.köv./

- 12 -

11.45/um

12 19/7

bb 13. /az osztrák parlamenti...2. folyt./um

- az eszmecseréken kölcsönösen bemutattuk a magyar, illetve az osztrák parlament munkáját, megvilágítva természetesen az eltéréseket is. azt tapasztaltuk, hogy önöknél a népképviselő széleskörűen decentralizált alapon valósul meg. ugyanerre figyeltünk fel a fővárosi tanács elnökénél tett látogatás során. itt a kerületi tanácsok tevékenységére gondolok, a sok területen saját hatáskörben, s közvetlenül a lakossággal megvitattott, eldöntött kérdésekre.

- a tárgyalásokon nagy figyelmet szenteltünk a nemzetközi helyzetnek, még jobban megismerve egymás álláspontját. ezuttal is kiemelni kívánom, hogy a kis országoknak minden fórumon szó-
lásra kell jelentkeznük, erőfeszítéseket téve a békés továbbfejlődésért. senki sem hiheti azt, hogy mai világunkban a háborus események elszigeteltek maradnak. mindig fennáll a veszélye annak, hogy a fegyveres összetűzések kiszélesednek, s ezért nekünk szüntelenül fel kell hívni ezeket a következményekre a figyelmet. ugyanez a helyzet az állandó fegyverkezés témájában. a hadicélokra fordított összegekből ugyanis nagy mértékben javítani lehetne az érintett népek szükségleteinek kielégítését, s nem utolsó sorban segíteni a harmadik világ országait.

mi a véleménye a fegyverkezési hajszára újabb szakaszával fenyegető úgynevezett „eurorakéták”, amerikai és nato terveiről? - kérdezte az mti tudósítója.

- ma már annyi az atomfegyver Európában, hogy számuk éppen elég ahhoz: a meglévőket is csökkentésük! - húzta alá befejezősül anton benya.

/folyt.köv./

bb 18. az év „kiváló amatőr”, művészeti együttesei

t me/mv um pr ie

1979. november 28.

az amatőr művészeti együttesek ez évi pályázatán kitűnt csoportoknak szerdán adták át az okleveleket és a díjakat. az ipari szövetkezetek országos tanácsának székházában rendezett ünnepségen kormos sándor, a kulturális minisztérium köznevelődési főosztályának vezetője méltatta az amatőr művészeti együttesek tevékenységét, szerepét a művelődésben.

/folyt.köv./

- 13 -

11.50/um

12 15/7

bb 18. /az év ,,kiváló... folyt./um

ebben az évben a pályázaton részt vett 79 együttes közül véglegesen elnyerte a ,,kiváló együttes,, fokozatot a szekszárdi szövetkezeti madrigál kórus, a szombathelyi ungaroesca tánc-együttes, a debreceni építők hajdu táncgyűjtése, a gyöngyösi vidróczki néptáncgyűjtés és a győri amatőr filmstúdió. a ,,kiváló együttes,, cím első fokozatával 17 együttest tüntettek ki. ezek közül 8 zenei, 3 tánc, 1-1 színjátszó, bábcsoport, fotóköri, képzőművészeti szakkör és 2 faragó kör. ezek az együttesek évek óta magas színvonalu tevékenységet folytatnak, kiválóan szerepelnek a hazai versenyeken, számosan külföldi fesztiválokon díjakat nyertek. /mti/

.-.

bb 19. budapestre érkezett az angolai szociálisügyi államtitkár

sl/mm um pp ie

1979. november 28.

trethon ferenc munkaügyi miniszter meghívására hivatalos látogatásra budapestre érkezett maria assuncao vahekeny do rosaria asszony, az angolai népi köztársaság szociálisügyi államtitkára, hogy tanulmányozza a magyarországi szociálpolitikai rendszert. /mti/

.-.

bb 20. rugalmas bitumen - új technológia a zalaegerszegi bitumengyárban

tóa/um ká ie

1979. november 28.

a zalai kőolajipari vállalat rekonstrukciója fontos állomáshoz érkezett: szerdán zalaegerszegen megkezdődtek a termelési próbák a vállalat új, korszerű bitumenfuvató üzemének első gyártósorán. a rekonstrukció új technológia alkalmazását is jelenti, amelynek eredményeképpen nagyobb értékű, sokféle célra használható bitument állíthatnak elő. a bitumenfuvatóban a desztillációs üzemekből összegyűjtött lágy bitumenből - a rendszeren átvezetve, levegőadagolás közben - kemény, de rugalmas, jobb szerkezeti tulajdonságokkal rendelkező, a felhasználók igényeinek megfelelő bitumenfélét gyárthatnak. rövidesen próbák alá vetik a rendszer második gyártósorát is.

az eddignél értékesebb és több célra alkalmas bitument előállító fuvatórendszer 1980-tól működik üzemszerűen, s már a jövő esztendőben 100 000 tonna bitument gyárt. /mti/

.-.

11.50/um

- 14 -

12.10/um

bb 21. új felüljáró a 4-es főúton

kal/um ká ie

1979. november 28.

szerda reggel megindult a forgalom a 4-es számú főút nyíregyházi bevezető szakaszán elkészült új közúti felüljárón. a cölöpalapozású, monolit szerkezetű, háromnyílású, 60 méter hosszú, kétszer kétpályás létesítmény a nyíregyháza-vásárosnamény vasútvonal fölött ível át, meggyorsítva a megyeszékhely centruma és a város déli ipartelepe közötti forgalmat.

a nyíregyházi közúti építő vállalat munkáskollektívája a kivitelezés során csaknem hétszáz mázsa betonacélt, 1100 köbméter betont használt fel, s a hidszerkezet alapozásakor 1283 méternyi cölöpsort helyezett a mélybe. a munkálatokkal egyidőben az építők kicserélték a teljes közműrendszert, végleges helyére kerültek a postai kábelek, a gáz- és vízvezetékek, valamint a csapadékelvezető- és szennyvízcsatornák.

a 14 méter burkolatszélességű felüljáró egyik oldalát a lakóházak közelsége miatt támfallal erősítették meg. egyúttal kiképezték a 4-es számú főútvonal bevezető részének új, forgalmi lámpákkal felszerelt csomópontját is. /mti/

.-.

bb 22. többhónapos előny a székesfehérvári könnyűfémmű nagyberuházásán

zsi/um ká ie

1979. november 28.

több hónapos előnyre tettek szert a kongresszusi munkaversenyben a kivitelezők a székesfehérvári könnyűfémmű két éve folyó nagyberuházásán. a legelőrehaladottabb a meleghengermű rekonstrukciója, ahol az egyes gépsorok, például a nyújtva egyengető és zsirtalanító berendezés, valamint a tekercslágyító kemencetelep szerelését az eredeti határidőnél másfél-két évvel hamarabb kezdték meg. így az alumínium lemeztermékek minőségét javító két üzemszerű 1982 vége helyett már 1980 közepén megkezdte a termelést. a meleghengerállvány cseréjét és a két új tuskóhevíto kemence szerelését is fél év helyett mindössze három hónap alatt végzik el és ezzel 1980-ban a vártnál 23 ezer tonnával több lemezt állíthat elő a hengermű.

/folyt.köv./

- 15 -

12.10/um

13.10/um

bb 22. /többhónapos ... foly./um

a meleghengermű csarnokban javában szerelik a tekereschasító gépsort is, amely 1980 áprilisától az alumíniumfólia gyártásához állít elő hazai előterméket. ezt a berendezést terven felül, abból az egy milliárd dolláros import megtakarításból vásárolták, amelyet a külföldi cégek például a hőkezelő kemencék tartozékainak hazai gyártásával értek el.

a 7 milliárd forint költségű székesfehérvári nagyberuházás többi munkálata is jól halad. elkészült többek között az új prés-mű csarnoka és hozzákezdtek az első, 2500 tonnás lengyel prés-gép szereléséhez is, amelyet jövőre további három hasonló berendezés szerelése követ. befejezték a préskovács üzem rekonstrukcióját, s az új gépeken évente 500 tonnával több kovácsolt alumínium-idomot állíthatnak elő. állnak már az új hengerműcsarnok tartóoszlopai, és a fejér megyei állami építőipari vállalat dolgozói a 350 személyes munkásszálló, a konyha és az ipari tanuló műhely épületének belső szerelésén dolgoznak.

a székesfehérvári könnyűfémű bővítésénél 1980-ban tetőzik a munka. a beruházás gyorsításával az ut-vasutépítő vállalat, a fejér megyei állami építőipari vállalat, a kohászati gyárépítő vállalat és a többi kivitelező a technológiai szerelés torlódását kívánja elkerülni. ehhez segítséget jelent, hogy a legtöbb területen a gépalapok építésénél előnyhöz jutottak és a megrendelt külföldi gépek, berendezések kétharmada már megérkezett. /mti/

..

bb 23. árvízvédelmi szemle a tiszántulon

szü/um ká ie

1979. november 28.

a tiszántuli vízügyi igazgatóság területén befejeződött az ár- és belvízvédelmi művek, védvonalak, töltések, berendezések őszi felülvizsgálata. a szemle során a szakemberek 350 kilométer hosszú árvízvédelmi fővonalat, több ezer kilométer hosszú belvízvédelmi csatornát és 18 nagy szivattyutelep üzemképességét ellenőrizték. ebben az esztendőben az igazgatóság területén 44 millió forintot költöttek a védőművek korszerűsítésére, illetve új csatornák építésére. különösen a nagy munkát végeztek kismarja-pocsaj határában a berettyó medrének szabályozásánál. ezen a szakaszon csaknem minden télen, illetve tavasszal az olvadás és jégzajlás idején „dugók”, keletkeztek. most kiegyenesítették a medret, átvágták a kanyarokat, s megerősítették a töltéseket. /mti/

- 16 -

12.20/um

13²⁰
07

bb 24. nemzetközi jogásztanácskozás szegeden

dén/um kz ie

1979. november 28.

napjainkban, amikor a tudományok eredményes művelése elképzelhetetlen az országhatárok „átlépése”, nélkül, különösen jelentős a szocialista országokban élő, működő tudósok baráti összefogása, tapasztalatainak kicserélése. ezzel az egyes országokban lényegesen meggyorsítható a különféle tudományágak fejlődése - hangsúlyozták a szegeden rendezett nemzetközi jogásztanácskozás szerdai megnyitóján.

a háromnapos konferencián a mezőgazdasági termelészövetkezetek belső viszonyainak jogi szabályozását és annak továbbfejlesztési lehetőségeit elemzik. a tanácskozáson mintegy száz elméleti és gyakorlati szakember vesz részt, köztük csehszlovákiából, jugoszláviából, Lengyelországból, az ndk-ból és a szovjetunióból érkezett jogászok.

dr. antalfy györgy professzornak, a magyar jogász szövetség elnökének bevezető előadása után dr. seres imre egyetemi tanár a termelészövetkezetek vagyoni viszonyait, dr. molnár imre egyetemi tanár a szövetkezeti vezetés mai tennivalóit elemezte. a referátumokat vita követte.

amint az első nap előadói hangsúlyozták, a mezőgazdasági termelészövetkezeteknek ma már nemcsak a szocialista országokban, hanem az egész világon egyre nagyobb a szerepük. a fejlődő országok legtöbbjében szintén szövetkezeti uton kívánják megszervezni a mezőgazdasági termelést. ezért figyelik eredményeinket.

az európai szocialista országok mezőgazdasági termelészövetkezetei fejlődésük fontos szakaszához érkeztek. nagy területen gazdálkodnak, iparszerű vezettek be. az ehhez elengedhetetlen technológiai fegyelem betartása pontos, előre tervezett kooperációs kapcsolatokat igényel az ipari üzemekkel, valamint az értékesítésnél és feldolgozásnál is. a termelési viszonyok ilyen jellegű megváltozása kihat a termelészövetkezeti tulajdon, vagyoni, vezetési és munkajogviszonyokra is. ezeknek a változásoknak kutatása-felismerése, a gyakorlati jogi viszonyok alakítása egyre időszerűbb feladat a jogászok számára. az előadók hangsúlyozták: a szegedi konferenciától azt várják, hogy hozzájárul a munkajog, a polgári jog, a földjog tudományának fejlődéséhez, a szövetkezeti jog, valamint a választási jog további tanulmányozásához, a nemzetközi tapasztalatok kicseréléséhez, együttesen a jogelmélet tudományának fejlesztéséhez.

a tanácskozás további napjain a szövetkezeti tagok érdekvédelmének kérdéseit és a tagsági jogviszony új vonásait elemzik majd részletesen a jogászok. /mti/

- 17 -

12.25/um

13²⁰
07

bb 25. elhunyt ambrus margit

gk um ie

1979 .november 28.

ambrus margit, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1938 óta volt tagja a pártnak, 82 éves korában elhunyt hamvasztás utáni bucsuztatása december 6-án, csütörtökön 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xi. kerületi bizottsága

közalkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége

/mti/

-. -

bb 26. halálos gázolás

mm um ie

1979. november 28.

a fővárosban, a xiv. nagy Lajos király ut és Gervay ut kereszteződésében egy 32-es jelzésű autóbusz elütötte a kijelölt gyalogátkelőhelyen haladó dr. völgyesi János 76 éves orvos budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. az autóbusz vezetője, Kőhegyi Mihály 53 éves budapesti lakos ellen a rendőrség eljárást indított. /mti/

-. -

bb 27. időjárásjelentés

um

1979 november 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. november 28-án, szerdán 12 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő

szárazföldünk déli, délnyugati része fölött egy nagy kiterjedésű magas nyomású légköri képződmény, azaz anticiklon helyezkedik el. a benne kialakuló leszálló légmozgások miatt nyugodt, párás, enyhe az idő. a hőmérséklet csúcértéke 3, 6 fokkal magasabb a sokévi átlagnál. Európa északi részén az évszaknak megfelelően szintén kissé enyhébb, de változékony az idő. az atlanti-óceán felől áramló léghullámok hatására többfelé esik az eső, a skandináv félsziget északi részén és a Szovjetunió észak-európai területein helyenként havazik.

/folyt.köv./

- 18 -

12.40/um

1979
28

bb 27. /időjárás... folyt./um

a Kárpát-medence időjárását a következő időszakban a nyugat felől áramló enyhe levegő határozza meg, így folytatódik az évszakhoz képest enyhe idő.

hazánkban kedden az ország nagy részén egész nap borult, többfelé párás idő volt, csupán egy-két helyen szakadt fel rövid időre a zárt felhőtakaró. a hőmérséklet csúcértéke általában 3 és 8 fok között volt, de a keleti országrészben csak 1, 3 fokig melegebb lett fel a levegő. sokfelé esett az eső, egy-két helyről havasesőt, gyenge havazást is jelentettek. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék általában csapadéknyom és 4 mm között volt, de Mosonmagyaróvárról és a Hortobágyról 8 mm-t jelentettek.

ma hajnalra a nyugati és középső országrészben 0, plusz 5 fokig hűlt le a levegő, a keleti megyékben nulla, mínusz 4 fokig csökkent a hőmérséklet, Borsodnádasdon mínusz 5 fok volt a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet.

ma délelőtt folytatódott az erősen felhős, borult idő, a Dunántúlon néhány helyen eleredt az eső. a keleti országrészben párás, helyenként ködös idő volt. 11 órakor a hőmérséklet 3 és 6 fok között volt, de a ködös helyeken csak nulla, mínusz 1 fokot mértek.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 4,6 fok volt, 1,9 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor Budapesten plusz 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1025 mb /768 mm/ alig változik.

várható időjárás csütörtök estig!

általában erősen felhős, egy-két helyen tartósan ködös idő eleinte még néhány helyen esővel. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő nyugati szél, hajnalban többfelé köd. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 6, 11 fok között, a tartósan ködös helyeken kevéssel nulla fok fölött.

a Dunna vizállása Budapestenél 275 cm, a víz hőmérséklete 6,2 fok. /mti/

-. -

- 19 -

12.45/um

1979
28

bb. 13. /az osztrák parlamenti küldöttség.. 3. folyt./ ch

az osztrák parlamenti delegáció - rudolf thalhammerrel az élen - szerdán ellátogatott a magyar optikai művekbe. posch gyula, a mom vezérigazgatója tájékoztatta a vendégeket a száz éves gyár multjáról, az utóbbi időszak fejlődéséről, a jövőt formáló tervekről. egybek között kiemelte, hogy a nagyvállalat az elmúlt öt éves időszakban megduplázta termelését. a parlamenti képviselők nagy érdeklődést tanúsítottak a munka-erőgazdálkodás, a bérezés, az üzemi demokrácia, valamint a döntési jogkörök kérdései iránt.

a megbeszélést követően a delegáció tagjai gyárlátogatáson vettek részt. megtekintették a geodéziai műszereket szerelő üzemszerkezt, s megismerkedtek a forgácsolóműhelyekben dolgozók munkájával. érdeklődéssel szemléltek a korszerű számítástechnikai berendezések gyártását, szót váltva több dolgozóval is. /mti/

-. -

bb. 28. kitüntetés

mv rs ch ie

1979. november 28.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa bakó ágnesnek, az mszmp kb párttörténeti intézete igazgatóhelyettesének - több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, a szocialista magyarország építésében kifejtett áldozatos és eredményes munkája elismeréseként - a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést trautmán rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke szerdán adta át. jelen volt kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, és vass henrik, az mszmp kb párt-történeti intézetének igazgatója. /mti/

-. -

bb. 29. terhelési próba az új körösladányi hidon

bty. kz ch ie

1979. november 28.

szerdán megtartották a sebes-körösi 144 méter hosszú és tizenkét méter széles új közúti hidjának terhelési próbáját. az új hid körösladánynál ivelt át a folyót. építői jól vizsgáztak. a terhelés a hid középső szakaszán sem okozott nagyobb elhajlást a megengedettnél. a körösladányi harmadik azon hazai hidak sorában, amelyet szabadon szerelt feszített vasbeton eljárással készítettek. a megközelítőleg 100 millió forintos beruházást igénylő hid építését 1978. augusztusában kezdték. a munkálatokat több alkalommal hátráltatta a magas vízállás. ennek ellenére az eredetileg kitűzött határidő túllépése nélkül készült el. a forgalom előtt december közepén nyitják meg. /mti/

-. -

13.45/ch

-20-

1410
1979

bb. 30. új gumigyár nyiregyháza - sajtótájékoztató az új létesítményről

t sb tr pp ch ie

1979. november 28.

évente 210.000 textilradiál abroncsot készít majd a nagyteljesítményű mezőgazdasági traktorokhoz a taurus gumipari vállalat új nyiregyházi gyára, amelynek létrehozásáról, korszerű termékéről szerdán sajtótájékoztatót számolt be tatabánya vezérigazgató. a fejlesztésre 1.2 milliárd forintot költöttek, amelyből kerekén 700 millió forintot a magyar nemzeti bank hitelkeretéből kaptak.

gondos európai és világpiaci igényfelmérés szerint kezdték meg a beruházást. két év múlva megismételték a piackutatást, s a kedvező jelzések alapján a korábban számított évi 170.000 helyett 210.000 abroncs gyártására építették ki az üzemet. e világviszonylatban korszerű termék iránt növekvő a kereslet, de Európában mindössze kétféle, az egyesült államokban pedig csupán három gyár állít elő ilyen cikkeket. a világpiac már tehát megismerte a terméket, az igények kielégítésére a gyártók azonban már nem képesek. a nyiregyházi új gyárban az amerikai bf goodrich vállalatától vásárolt know-how alapján rendezkedtek be a textilradiál abroncsok gyártására. az újfajta gumiabroncsok lehetővé teszik, hogy a nagyteljesítményű traktorok üzemanyagfogyasztása 5-15 százalékkal csökkenjen, vonóerejük ugyanakkor 20-25 százalékkal növekedjen. ezzel párosul meg az a jelentős előny is, hogy a radiálabroncs kétszer olyan hosszú ideig használható, mint a szokásos diagonál köpeny.

az új nyiregyházi gyár, a beruházók, a kivitelezők és a szabócs-szatmár megyei állami és társadalmi szervezetek példamutató összefogásának eredményeként, a tervezettnél csaknem háromnegyedével hamarabb épült fel, most már a próbaüzemeltetésen is túl vannak, és megkezdődött az üzemszerű termelés. a szovjet és csehszlovák gépgyártók segítségének eredményeként tőkés import helyett szocialista partnerektől szereztek be jó néhány berendezést, s így egymillió dollár értékű megtakarítást értek el. a határidő előtt megkezdett termelés pedig lehetővé tette, hogy már az idén szállítsanak hazai és külföldi megrendelőiknek. így 1.3 millió dollár értékű terven felüli bevételhez jutottak, a hazai vásárlókat pedig mintegy 200.000 dollár értékű importbeszerzéstől mentesítették. az új gyár termékeinek mintegy 60 százalékát szállítják tőkés országokba, 20 százaléka a belföldi ellátást segíti, és ugyancsak 20 százalékát - személygépköcsi köpenyek ellenében - a szocialista országoknak szállítják. a tervek szerint az új gyár 1981-ben éri el teljes termelését, de már a jövő évben jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a taurus csaknem 25 százalékkal növelje exportját. /mti/

-. -

14.00/ch

-21-

1410
1979

bb 31. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke
14.00 óráig

um

1979. november 28.

1. népi ellenőrök az ellenőrzésről /1.jav./
2. folyamatosság a tanárképzésben
3. új sorozat a tv horizont műsorában
4. új csőlángvágó automata
5. városszépítő egyesület kaposvárrott
6. nappali programok a művelődési házakban /2.jav./
7. helyreállították a hegyeshalmi műemléktemplomot /3.jav./
8. gépesített műtrágyaközpontok
9. megalakult a baranyai gazdaságok információs rendszere/4.jav./
10. nagyüzemi gyümölcsösök nagyobb területen
11. személygépkocsi utánfutók tabról
12. rómba utazott gyenes andrás
13. az osztrák parlamenti küldöttség programja
14. közlekedési balesetek
15. gépkocsinyereménybetétkönyv sorsolás
16. marjai józsef az nszk-ba utazott
17. magyar-szovjet határvízi tárgyalások
18. az év „kiváló amatőr”, művészeti együttlése
19. budapéssten az angolai szociálisügyi miniszter
20. új technológia a zalaegerszegi bitumengyárban
21. új felüljáró a 4-es főúton
22. többhónapos előny a szfehervári könnyűfémmű nagyberuházásán
23. árvízvédelmi szemle a tiszántúlon
24. nemzetközi jogásztanácskozás szegeden
25. elhunyt ambrus margit
26. halálos gázolás
27. időjárásjelentés
28. kitüntetés
29. terhelési próba az új kőrösladányi hidon
30. új gumigyár nyiregyházán - sajtótájékoztató
31. hírjegyzék

--

- 22 -

14.15; um

14.15
um

bb. 32. munkaerőátcsoportosítás vállalatban belül - több szakma, vastagabb boríték - nagytermelékenységu gépek folyamatos műszakban

sl-sz-ráb-be -bév-mi ch pp

1979. november 28.

a termékszerkezet változásai és a gazdaságosság javítására tett egyéb intézkedések a munkaerőmozgást is sok vállalatnál felgyorsították. mind több dolgozó tanul meg újabb szakmákat, sajátítja el nagytermelékenységu gépek kezelését, hogy a régi munkájából felszabadulva vállalhassa az üzemében kínált új feladatot, vagy elavult régi gépétől megválva hozzáértően irányítsa a nagy anyagi áldozatokkal beszerzett termelékeny berendezéseket.

az almásfüzitői timföldgyár mintegy 50 lakatos, gépésze, villanszerelője vegyipari szakmákkal egészítette ki tudását, mert régi műhelyükben, a karbantartó üzemen gépek vették át az emberek egy részének feladatait, a termelőreszlegekben viszont kevés a szakember. a vállalat felhívására mind az ötvenen önként kérték áthelyezésüket, valamennyiük számára szaktanfolyamot rendeztek, az első csoport 17 munkás - átképzése már befejeződött. az átcsoportosítással folyamatosan három műszakra bővíthetik azoknak az értékes berendezéseknek a termelését, amelyek eddig csak egy, legjobb esetben két műszakban dolgoztak. így a vállalatnál számmottevően nő a termelékenység, s az új munkahelyen a dolgozók is többet keresnek mint azelőtt.

a forgácsolószerszámpipari vállalatnál egy nagyjelentőségű új termék sikere idézett elő lényeges változásokat. olyan marófejgyártására tértek rá, amelynek marólapkái elhasználódás után cserélhetők, s így maga a marófej élettartama lényegében korlátlan. az újfajta marófej igen kelendő itthon, és külföldi értékesítésére sincs gond, mert egy 20 éves együttműködési szerződés alapján nagy tételeket vesz át az nszk-beli krupp widia cég, amely a marófejhez a lapkákat szállítja. az új cikk gyártására meglévő műhelyt alakították át. korábbi termékeiknek egy részét pedig - köztük fűrészelőszerszámokat, menetfurókat és menetmetszőket - délegyházára telepítették. így a budapesti üzem 48 dolgozóját az új feladatra képezték át, s a bonyolult berendezések most már három műszakban dolgoznak, és ennek megfelelően növekszik a vállalat munkájának hatékonysága. a marófejek exportjából az idén már 2 millió nszk márka bevételre számítanak. a gyártáshoz vásárolt nyugati import gépekre fordított félmillió dollárt másfél év alatt fizetik vissza.

a magyar optikai művek gyártmányainak 8-10 százaléka cserélődött ki az idén és a munkások is ilyen arányban cseréltek vállalatban belül szakmát, feladatot, munkaeszközt. a vállalat dunaujvárosi gyáregységében például az írógépek gyártása fokozatosan kiszorítja az óragyártást, amely már az idén harmadára csökkent. az új munka nagyobb feladatokat, fokozott minőségi követelményeket jelent, de a kereseti lehetőség is 25-30 százalékkal nagyobb, és a minőségtől a bér 15 százaléka függ. az átállítás, az átszervezés 350 dolgozót érintett, az új feladatot a nagy többség szívesen vállalta, a kilépők száma minimális.

/folyt. köv./
14.35/ch

-23-

irányítására vállalkoztak olyan műszakiak, akik korábban különböző irodákban dolgoztak, s új munkakörükben korábbi fizetésüknek kétszeresét is megkereshetik. A legfontosabb berendezések

bb. 32. /munkaerőátcsoportosítás... folyt./ ch

a vállalat más részlegeiben is racionális létszámgazdálkodás követi a termékszerkezet átalakulását. a fővárosból mátészalkára telepítették a vizlóra-gyártást, s a felszabaduló munkaerőt átképzés után nagyobb kereseti lehetőséggel finomműszerek és számítógépekhez kapcsolódó készülékek, úgynevezett perifériák gyártására csoportosították át.

a veszprémi bakony művekben a lada és a polski fiat gépkocsik alkatrészeinek gyártására három automatizált szerelősor helyezett üzembe, így felszabadult 64 dolgozó akikre nagy szükség van a gyár más részlegeiben, ahol eddig kevésnek bizonyult a meglévő munkaerő. a felszabadult munkásokat átképezték különféle alkatrészek gyártására, felületkezelési munkafolyamatokra, s most már azokon a helyeken is folyamatosabb a munka, ahol azelőtt munkaerőhiány miatt zavarok voltak. /mti/

-. -

bb. 33. óvári miklós a xv. kerületben

t/kj dg ch ie

1979. november 28.

Óvári Miklós, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán a főváros xv. kerületébe látogatott. a kerületi pártbizottság székházában szabó *lászló*, a pártbizottság első titkára és pataki béla, a tanács elnöke fogadta, s tájékoztatást adtak a 120 ezer lakosú kerület életéről, munkájáról.

a rákospalotai program a csokonai művelődési házban és a 60 ezres lélekszámú újpalotai lakótelep közművelődést szolgáló két éve átadott újpalotai szabadidő központban folytatódott. itt a dinamikusan fejlődő kerület közművelődési eredményeivel és gondjaival ismerkedett a központi bizottság titkára.

a vendég ezután a több mint 400 tanuló ipari szakmunkásképző intézetbe, valamint a leendő nyomdai szakembert oktató ságvári endre nyomdaipari szakmunkásképző és szakközépiskolába látogatott, ahol a tanintézetek vezetői számoltak be a tantestület munkájáról, a szakmunkásképzésben elért eredményekről. *Fcsaknem 900*

953-as számú pamut

a program délután a kerületi tanács nagytermében aktívulással zárult, amelyen óvári miklós időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről adott tájékoztatást. /mti/

14.55/ch

-. -
-24-

1530/7

bb.34. cigányművészek kiállítása székesfehérvárott

dáv/kz zy ie

1979. november 28.

a cigánység szokásait, életének hétköznapijait megörökítő festményeket, rusztikus népi fafaragásokat láthatnak az érdeklődők az amatőr cigányművészek szerdán székesfehérvárott megnyitott kiállításán. a gárdonyi géza művelődési házban rendezett tárlaton öt festő és egy fafaragó mutatta be alkotásait. a kiállítás anyagát a népművelési intézet gyűjtötte össze. /mti/

-. -

bb.35. napirenden: a világnézetünk alapjai tantárgy

i dg/s/dg zy id

1979. november 28.

kétnapos konferencián tekintették át a kőbányai pataky istván művelődési központban a világnézetünk alapjait oktató fővárosi pedagógusok a tantárgy oktatásával, módszertanával összefüggő időszerű kérdéseket. a különböző munkacsoportokban a középiskolás korú fiatalok társadalmi tudatáról, világnézeti-politikai arculatáról, a dialektikus gondolkodás képességének fejlesztéséről, valamint a világnézetűk a felnőttoktatásban betöltött szerepéről hangzottak el előadások, és részletesen elemezték a világnézeti nevelés és a különböző tantárgyak kapcsolatát.

a szerdai zárónap vitájában felszólalt köpeczi béla akadémikus, a mta főtitkárhelyettese. a középiskolák iv. osztályaiban évtizedes múltja van a világnézetünk alapjai tárgy oktatásának, s az órákat az elméletileg legképzettebb és a világnézet kérdései iránt különösen érdeklődő nevelők tartják. az oktatás színvonalának növeléséhez járul hozzá, hogy a középiskolai tanárok várhatóan a jövő év szeptemberétől harmadik szakként választ-hatják az egyetemen a világnézetünk alapjai tanári szakot, és az oklevelet esti, illetve levelező képzés útján szerezhetik meg. az új tantervek megkülönböztetett helyet biztosítanak minden tantárgy keretében a világnézeti nevelésnek az általános iskolában is. /mti/

-. -

15.20/zy

- 25 -

1540

bb.36. az általános iskolák helyzetét vizsgálta a csongrád és a komárom megyei nevelőtanácsok

ber/dén/kz/zy ie

1979. november 28.

azonos témával, az általános iskolák helyzetével foglalkozott szerdán szegeden, illetve tatabányán megtartott ülésén a csongrád és a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság, a fejlődés, mint megállapították, mindkét megyében számottevő, s ugyanígy a gondok is, a gyermeklétszám örvendetes emelkedésével se csongrád, se komárom megyében nem tudott lépést tartani az általános iskolai tantermi hálózat fejlesztése.

csongrádban különösképpen a városokban súlyos a helyzet. a településeken a gyermekek jó része két műszakban tanul. sok helyen a napközi termeket, a könyvtárakat, az uttörőszobákat, a szertárakat is átmenetileg tanteremnek használják. a nagylétszámú tanulócsoporthoz, a zsúfoltság miatt a pedagógusok leterhelése is nagyobb a szokásosnál. lényeges javulás az ötödik ötéves terv befejezéséig sem várható, mert az univáz szerkezetek hiánya és más okok miatt, előreláthatóan a tervezett százyolcvankét tanteremből mintegy félszáz nem készül. szegeden pedig két iskolában a felújítási munkálatok miatt szünetel jelenleg az oktatás. csongrád megyében a gyermeklétszám várható alakulását is figyelembe véve a hatodik ötéves tervben legalább százykilencvenkét új általános iskolai tantermet kellene felépíteni - többségében szegeden.

a megye népi ellenőrei többek között ezt javasolták, hogy a szaporodó gondok enyhítésére az iskolák mellett gyorsan elkészíthető paneles épületekbe helyezték át az étkező helyiségeket, a melegítő konyhákat, könyvtárakat stb. és az így felszabaduló helyiségekben tanteremeket rendezzenek be. kívánatosnak mondták azt is, hogy az oktatási intézményeknek már a tervezésénél mérjék fel, hogy milyen technológiával dolgoznak, milyen kapacitással rendelkeznek a kivitelezők.

komárom megyében ugyancsak főként a városokban, s különösen azok új lakótelepein, rendkívül nagy az iskolák zsúfoltsága. a váltott műszakban tanító iskolák aránya több mint 50 százalékos. sok helyen már a negyedik osztályosokat sem tudják a napközi otthonokban fogadni, mert minden második tanteremben két műszakban tanítanak. a következő években csak fokozódnak ezek a gondok. már az 1980/81-es tanévben több mint nyolc százalékkal növekszik az első osztályosok száma, és hasonló erőteljes növekedés várható még évekig az alsó-, majd a felsőtagozatos osztályokban.

a megye népi ellenőrei a vizsgálat során arra is választ kerestek, hogyan lehet az adott körülmények között megtartani, illetve fejleszteni az iskolára való előkészítés és az oktató-nevelő munka színvonalát? a megállapításaik szerint az óvodai hálózat, társadalmi összefogás eredményeként, máris bővülőben van, az utóbbi időben javult az iskolaépítkezések helyzete is. a korábbival ellentétben, az új lakónegyedekben általában a lakásokkal egyidőben épülnek fel az iskolák.

/folyt.köv./

15.35/zy

1530

- 26 -

bb.36./az általános iskolák helyzete folyt./zy

ebben az ötéves tervben több mint száz általános iskolai osztállyal gyarapodott a megyei hálózat. a vi. ötéves tervben több mint 120 új általános iskolai osztály kialakítását tervezik. mégis, a kisebb települések oktatási színvonalának növekedése mellett a városokban csak a feszültségeket enyhítik ezzel. sok helyen csak körzethatár-módosításokkal, szükségstantermekkel, az osztálylétszámok felduzzasztásával tudják az oktatás tárgyi feltételeit megteremtetni. ezért a népi ellenőrök olyan tennivalókra hívták fel a figyelmet, amelyek némileg javíthatnak a helyzeten, közvetve segítik az oktatás színvonalának az emelését. javasolták például, hogy tegyék kötelezővé az iskolaelőkészítő tanfolyamokon való részvételt, s növeljék az alsótagozatos osztályokban az egésznapos foglalkoztatásban részt vevő gyerekek arányát./mti/

.-.

bb.37. munkavédelmi okokból leállították a romhányi építési kerámiagyár egyik üzemét

csiz/kz zy ie

1979. november 28.

a romhányi építési kerámiagyár padlóburkolólap-üzemének dolgozói között az utóbbi időben elszaporodtak az ólomártalom okozta megbetegedések.

az üzem munkaegészségügyi helyzetét, a helyi szakszervezeti bizottsággal együtt, megvizsgálta a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának munkavédelmi felügyelője. megállapította, hogy a régi üzemépületben kialakított festőde elszívó berendezés nem megfelelő, ezért az üzem levegője a türtnél nagyobb mértékben tartalmaz egészségre ártalmas ólomgőzöket. kitünt, hogy az üzem nem rendelkezik olyan hatósági engedéllyel sem, amelynek alapján megengedhető olyan festékek használata, amelyek bizonyos mennyiségben felül tartalmazznak ólomot.

/folyt.köv./

15.40/zy

1600

- 27 -

bb.37./munkavédelmi okokból folyt./zy

az szmt munkavédelmi felügyelője mindennek alapján kedden elrendelte az üzemrész leállítását. szerdai ülésen állást foglalt az ügyben a szakszervezetek nógrád megyei tanácsnak elnöksége is, utasította munkavédelmi osztályát, hogy a megyei köjállal együttműködve vizsgálja meg a romhányi padlóburkolólap-üzemben kialakult munkaegészségügyi helyzetet, és tegyen jelentést az elnökségnek mind az ólomártalom kialakulásának okairól, mind a probléma gyors megoldásához szükséges intézkedésekről./mti/

-. -

bb.38. elítélték a korrupst benzinkutasokat

t/kj/dg zy ie

1979. november 28.

pont került a benzinkutasok bünperének végére: szerdán ítéletet hirdetett a legfelsőbb bíróság básti sándor tmk csoportvezető lakatos és nyolcvan társa ügyében. az ügy szereplői, a társadalmi tulajdon rendszeres megkárosítói, egykivételével, az interag rt. dolgozói - karbantartó szerelők, töltőállomás vezetők és benzinkutkezelők - voltak; 1 millió 470 ezer forint kárt okoztak.

a fővárosi bíróság - amely négy hónapig tárgyalta az ügyet - megállapította, hogy a forgalom növekedésével folyamatosan üzemanyag-többlet halmozódott fel az állomások tartályaiban, s ennek ellenértékét a bűnügy szereplői megtartották maguknak, a szerelők visszállították a kutfejek számláló szerkezetét, az így kiszolgáltatót üzemanyagokért kapott pénzt a kutnál dolgozók a napi bevételből kiemelték, s elosztották maguk, valamint a szerelők között. a visszaélések mind nagyobb méreteket öltöttek, s rendszeresen ismétlődtek.

a legfőbb bírói fórum megállapította: nem vehető figyelembe a vádlottak enyhítés iránti kérelme, miszerint például a sikkasztássonozatban részt vevők csak kisebb összegű haszonra tettek szert. a korrupciós légkörért, s a kínálkozó lehetőség kihasználásáért éppen maguk a vádlottak a felelősök, a sápot is ők szedték. a büntető tanács elnöke az ítélet kihirdetésekor hangsúlyozta: a bűncselekmény társadalmi veszélyességét jelzi a korrupst összefonódottság, valamint az, hogy cselekedetüket hosszabb ideig, huszonhat - budapesti és vidéki - kutnál követték el, s nyolcvan embert vontak be abba.

a legfelsőbb bíróság büntető tanácsa nagyrészt helyben hagyta a fővárosi bíróság ítéletét. básti sándort négy évi és két hónapi, kiss lajos és maráti jános szerelőköt három évi szabadságvesztésre ítélte, a többieket hosszabb-rövidebb ideig tartó szabadságvesztésre, vagyonelkobzásra, pénzbüntetésre, valamint a közügyektől való eltiltásra ítélte a bíróság, s kötelezte a vádlottakat a kár egy részének megtérítésére./mti/

-. - három évi és négy hónapi illetve

- 28 -

15.55/zy

16°

bb.39. kevés szövetkezeti tag üdül - tot elnökségének ülése

pp/mo/zy hgy

1979. november 28.

napjainkban mintegy 50 000 tsz-tag üdül szervezetten, a szövetkezeti tagok alig 5 százaléka, ez - a vitathatatlan fejlődés ellenére - azért is kevés, mivel valóban kulturált körülmények között csupán 10 ezer termelőszövetkezeti tag üdülhet. arányuk lényegesen kisebb, mint a népgazdaság egyéb ágazataiban dolgozóké - állapította meg a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöksége, amely szabó istván vezetésével szerdán ülésezett. a vita során kitünt, hogy a termelőszövetkezeti tagok szervezett és intézményes üdültetésében gyors és radikális változás nem várható. a további fokozatos előrehaladásnak azonban adottak a feltételei.

a szervezett, intézményes üdülés legcélravezetőbb formája a szövetkezeti közös üdülők építése és ezzel, a termelőszövetkezeti üdülőlánc létrehozása. jó példája ennek a 15 évvel ezelőtt debrecenben létesített első termelőszövetkezeti üdülő, ami 163 tsz összefogásából született. a jó tapasztalatok alapján még az idén felépül harkányban a második közös szövetkezeti üdülő, ahol egy időben 250-en tölthetik szabadságukat. néhány éven belül zamárdiban és gyulán újabb közös szövetkezeti üdülők épülnek.

továbbra is indokolt azonban a szot és a tot akcióinak fenntartása, amely lehetővé teszi, hogy az ország szot-üdülőiben is pihenhessenek a tsz-ek tagjai. hasznos az a kapcsolat is, ami a tot és a pannónia vállalat között kialakult. ily módon évente 3000, elsősorban több gyermekes tsz-család üdülhet síófokon, illetve a velencei tónál./mti/

-. -

bb.40. köszönetnyilvánítás

z/dg/zy hgy

1979. november 28.

köszönetemet fejezem ki mindazon állami és társadalmi szerveknek, elvtársaknak, barátoknak és tisztelőknek, a diplomáciai testület tagjainak, akik férjem dr. germanus gyula nyugalmazot tanszékvezető egyetemi tanár elhunytá alkalmából részvételükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek.

dr. germanus gyuláné
kajári kató

/mti/

-. -

16.30/zy

- 29 -

14°

bb.41. borbély sándor a főváros ix. kerületében

t/kj/pr/zy hgy

1979. november 28.

borbély sándor, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán a főváros ix. kerületébe látogatott. a vendéget a kerületi pártbizottságon gál. lászlóné, a pártbizottság első titkára és szabados lászló, a városrész tanácsának elnöke fogadta. elsőként a 85 ezer lakosu ferencváros politikai és állami vezetői tájékoztatták a pártbizottság és a pártszervezetek időszerű feladatainak végrehajtásáról, különös tekintettel a xii. kongresszusra való felkészülés helyi tapasztalataira.

a vendég programja ezután a kerület egyik legnagyobb ipari üzemében, a fegyver és gázkészülék gyárban folytatódott, ahol végh józsef vezérigazgató és kovács sándor, a pártbizottság titkára tájékoztatta a vállalat gazdasági helyzetéről terveiről, majd megtekintette a termékbemutatót és az egyes üzemegységeket. a központi bizottság titkára elbeszélgetett a szocialista brigádok tagjaival, s több kérdésben véleményt cserélt a dolgozókkal.

a látogatás következő állomása a budapesti husipari vállalat közel ezer dolgozót foglalkoztató, 2. számú gyára volt. itt a főváros ellátásában és az élelmiszeripari exportban jelentős feladatokat ellátó nagyüzem életével, gazdasági munkájával ismerkedett borbély sándor. délután pedig részt vett és felszólalt a gyáregység 10-es számú pártalapszervezetének beszámoló taggyűlésén./mti/

-. -

bb.42. a bkv közleménye - utvonalmódosítások

1 iv/mo/pr/zy hgy

1979. november 28.

december elsején módosul a 34-es autóbusz utvonala: az ujmegyeri tér végállomástól halad az autóbusz a bogár, a hadriánusz utcákon, a vörös hadseregúton, a nimród és a zoránd utcákon keresztül az emőd utcáig. visszafelé a szentendrei uttól közeledik a csetz, az attila és a csalma utcákon keresztül, s innen a már ismert utvonalon halad tovább az ujmegyeri tér végállomásig.

/folyt.köv./

16.35/zy

- 30 -

1400

bb.42./a bkv közleménye folyt./zy

december elsejétől a 134-es autóbusz az árpád-híd végállomás és a nimród utca között folyamatosan közlekedik.

december 3-án a 87/b autóbuszok budaörs repülőtéri végállomását a vbkm vav gyártelepe elé helyezik.

december elsején a 3-as gyorsautóbuszok meghosszabbított utvonalon - a nagytétényi utig változatlanul, majd a bányalég és a düllő utcákon keresztül a chinoin gyáregység végállomásig - közlekednek./mti/

-. -

bb.43. eddig 300 ezer tonna répát dolgoztak fel kabán - teljesítették kongresszusi vállalásukat

szüi/st/zy hgy

1979. november 28.

a kabai hajdusági cukorgyár dolgozói a vállalt határidő előtt teljesítették kongresszusi felajánlásukat. augusztus utolsó napjaiban kezdődött meg a próbaüzemelés az új gyárban, s az idei feldolgozási szezonra 155 ezer tonna répa fogadása volt a tervük. a párt xii. kongresszusára és hazánk felszabadulásának 35. évfordulójára tett felajánlásukban az üzem dolgozói ennek a mennyiségnek csaknem a kétszeresét, 300 ezer tonna cukorrépa feldolgozását vállalták, és felajánlásukat már most, a szezon befejezése előtt teljesítették. az üzem az indulás óta nagyobb zökkenők nélkül, folyamatosan termel, ami a magyar és lengyel gyárépítők jó munkáját dicséri a kabai hajdusági cukorgyárban kristály-, kocka- és porcukrot állítanak elő, s a kész termékeket automatikusan működő szalagokon csomagolják./mti/

-. -

17.10/zy

- 31 -

1480

embargó 18.00 óra

bb.45. üdvözlő távirat albánia nemzeti ünnepén

1979. november 28.

pr/zy hgy

az albán szocialista népköztársaság népi gyűlése elnökségének

t i r a n a

az albán szocialista népköztársaság felszabadulásának 35. évfordulója, az albán nép nagy nemzeti ünnepe alkalmából üdvözlőtünköt és jókívánságainkat küldjük.

a magyar dolgozók nevében sikereket kívánunk a hazája fejlesztésén, a szocializmus építésén munkálkodó albán népnek.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa

/mti/

.-

embargó 18 óra!

bb.44. magyar vezetők üdvözlő távirata - jugoszlávia nemzeti ünnepén

1979. november 28.

pr/zy hgy

jugoszlávia nemzeti ünnepe alkalmából kádárjános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és losonczy pál, az elnöki tanács elnöke a következő üdvözlő táviratot küldte joszip broz titonak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság és a jugoszláv kommunisták szövetsége elnökének:

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság elnöki tanácsa nevében szívélyes üdvözlőtünköt és jókívánságainkat küldjük önnek, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottságának és elnökségének, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökségének és jugoszlávia népeinek nemzeti ünnepük alkalmából.

őszinte elismeréssel tekintünk azokra a nagy eredményekre, amelyeket jugoszlávia népei a jugoszláv kommunisták szövetsége vezetésével és az ön irányításával értek el a szocialista építőmunkában, a társadalom anyagi és szellemi erejének gyarapításában.

/folyt.köv./

17.15/zy

- 32 -

1745

bb.44./magyar vezetők folyt./zy

nagy meglepedéssel állapítjuk meg, hogy a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kapcsolatai a kölcsönös megbecsülés jegyében fejlődnek szocializmust építő népeink, a béke és biztonság javára. meggyőződésünk, hogy pártjaink és kormányaink kapcsolatainak, népeink jószomszédi és baráti viszonyának további erősítése megfelel népeink óhajának és valódi érdekeinek.

nemzeti ünnepükön újabb sikereket kívánunk önnek és jugoszlávia népeinek szocialista házájuk felvirágoztatásában.

x x x

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke veszelin gyuranovicsnak, a szövetségi végrehajtó tanács elnökének, apró antal, az országgyűlés elnöke dragoszlav markovicsnak, a nemzetgyűlés elnökének fejezte ki jókívánságait./mti/

szövetségi

.-

bb.46. tájékoztató a karácsonyi játékelletásról, vásárról

t kf/pá/pr/zy hgy

1979. november 28.

a karácsonyi csúcsgyűlés hivatalos kezdetére már csak folytatódik a játékvásár, amely jó egy hónapja tart olyannyira, hogy most már egy-egy üzletbe „adagolni” kell a vevőket, hogy beférjenek. a triál vállalat szerdai sajtótájékoztatóján is arról számoltak be, hogy a raktárakban van ugyan még mintegy 170 millió forint értékű készlet - amit folyamatosan az üzlet-hálózat igényei szerint szállítanak ki -, a nagykereskedelmi választék azonban már szűkösebb. az idei karácsonyi vásárra 20 százalékkal, mintegy 40 millió forinttal több játék került, illetve kerül forgalomba.

az eddigi tapasztalatok szerint az idei játékelletás kedvezőbb a korábbi évekénél. jól profitált ugyanis a kereskedelem az őszi nemzetközi játékiállításból. az ott bemutatott játékok zöme - mintegy 40-féle újdonság - most az ünnepi vásár idején kerül forgalomba, igaz egyelőre még nem nagy mennyiségben.

/folyt.köv./

17.35/zy

- 33 -

1750

bb.46./tájékoztató a karácsonyi folyt./zy

a magyar szabadalom alapján készülő kody számológétekből, a bébi ügyességi játékból, a gyermeknyomdából, a bűvös dominóból például 20 ezer - 20 ezer kerül az üzletbe. megszűnt a fém-játék-hiány is, a kínai importtal, amelyből ezután is várnak még újabb szállítmányokat. egyéb külföldi újdonságokat is találhatnak még a vevők az üzletekben. ilyen egyebek között a „használható”, elemes jugoszláv telefonkészülékpár, vagy a matchbox-szerű szovjet volga személyautó. változatlanul kevés viszont a legkeresettebb importjáték, a matchbox és a lego - amelyből egyébként még várnak valamennyit az ünnepi forgalom idejére - és nincs elegendő gyermekjármű, bicikli, tricikli, autógókkart.

az áruellátást nagyban rontja - főleg a fővárosban a szűkös üzlethálózat, ahol a többszáz-féle játéknak csak egy részét tudják bemutatni. sokat segít a vásárlási körülményeken a triál és a corvin áruház összefogásában a városligetben megnyitott játékcentrum, ahol 350-400-féle játék közül választhatnak a vevők a „városi”, üzletekénél jobb, kulturáltabb körülmények között. a triál a vidéki kereskedelmi vállalatokat is támogatja hasonló idényboltok, karácsonyi vásárok megszervezésében. /mti/

-.-

bb.47. ülést tartott a magyar uttorók szövetségének országos tanácsa

t d/pr/zy hgy

1979. november 28.

a közelmúlt uttoróéletének kiemelkedő eseményei voltak a nemzetközi gyermekév rendezvényei és a vii. országos uttoró-parlament megrendezése - mondotta az uttoróvezetők vii. országos konferenciája óta végzett munkát értékelve szücs istvánné, a magyar uttorók szövetségének főtájkára a szövetség országos tanácsának szerdai ülésen .

/folyt.köv./

1740/zy

1800

- 34 -

bb.47./ülést tartott a magyar folyt./zy

a nemzetközi gyermekévvel kapcsolatos hazai rendezvények legjelesebbje az európai gyermekitalkozó volt, amely - a vidám játékon kívül - lehetőséget adott egymás életének, országának megismerésére, a gyermekszervezetek közötti együttműködés kialakítására, továbbfejlesztésére.

a vii. országos uttoróparlament munkájáról, az előkészületekről szólva elhangzott, hogy a csapatparlamentektől egészen az országos parlamentig a gyermekek megfontoltabban, érettebben fejtették ki véleményüket az uttoróéletéről, beszámoltak az eredményekről és a gondokról. elmondták azt is, hogy az elmúlt években erősödött az együttműködés a kiszervezetekkel, s mind több segítséget kapnak az uttorók a felnőttektől is. az eredmények között kell azt is megemlíteni, hogy a gyermekek felelősségteljesebben tanulnak, dolgoznak, segítik egymást. a parlamenten megszűletett - a párt megbízatása alapján - a 4 plusz 1-es akció három nemzedék kapcsolatát erősítő ötödik feladata. az uttorószövetség ezzel mozgósítja tagjait az mszmp xii. kongresszusának köszönésére. a népgazdasági feladatok előtérbe kerülésével a gyerekek aktív szerepet vállalnak a társadalom és az adott közösség - a közvetlen környezet, az iskola, a lakóhely - értékeinek gyarapításában és védelmében.

az országos tanács elfogadta az uttorócsapatok középtávu programjára vonatkozó ajánlást, amely több évre segítséget ad a mozgalmi tevékenységhez. a csapatoknál a forma mellett nagyobb figyelmet kell fordítani a tartalomra, a több évre szóló tervezésre, a munka folyamatos értékelésére.

megtárgyalta és elfogadta a tanács az 1980-81-es uttoró év feladatait. a következő uttoró évi program kapcsolódik az év aktuális társadalmi, politikai eseményeihez, évfordulóhoz, az uttorószövetség megalakulásának 35. évfordulóhoz. a kisdobosok és az uttorók megismerkednek a szövetség történetével, iskolájuk, uttorócsapatuk múltjával, kapcsolatot teremtenek csapatuk volt vezetőivel, tagjaival. bővítik kapcsolataikat a kiszervezetekkel, az idősekkel, tettekkel járulnak hozzá országépítő feladatok megoldásához, az uttoróélet gazdagításához. helyet kapnak a programban a hagyományos akciói is, így a tanulást segítő szakkörök, a társak segítése, a tudományos-technikai uttorószemle, különböző mozgalmak, pályázatok.

/folyt.köv./

17.45/zy

1810

- 35 -

bb.47./ülést tartott a magyar2. folyt./zy

ugyancsak fontos feladat marad a gyerekek megfelelő sportolási, táborozási, turisztikai vágyainak valóra váltása az edzett ifjúságért mozgalom jegyében. ezt a célt szolgálja a játsszunk együtt tömegsportakció indítása./mti/

-. -

bb.48. focok Jenő Győr-sopron megyében

cser/st/zy hgy

1979. november 28.

focok Jenő, az MSZMP politikai bizottságának tagja, Szerdán Győr-sopron megyébe látogatott. Győrött, a megyei pártbizottság székházában háry Béla első titkár, Lakatos László, a városi pártbizottság első titkára és Lombos Ferenc megyei tanácselnök fogadták és tájékoztatták a megye életéről.

focok Jenő ezután Mosonmagyaróváron a timföld- és műkorundgyárat kereste föl, ahol elsősorban az exportfejlesztő beruházásokról tájékozódott. a fejlesztés eredményeként az ország legrégebbi timföldgyára a tervidőszak végére megújul, jelentősen növelheti exportra kerülő termékmennyiségét. a politikai bizottság tagja ezt követően meglátogatta a győri mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatot, a győri kötöttkesztyű gyárat és a Győr-sopron megyei állatforgalmi és husipari vállalatot. az üzemekben tájékoztatókat hallgatott meg az éves terv teljesítéséről, a vállalatok export tevékenységéről. az üzemlátogatások során focok Jenő több üzemből, gyártó csarnokot is felkeresett.

a látogatás a győri várban fejeződött be, ahol a politikai bizottság tagja megtekintette Borsos Miklós állandó kiállítását, amely a közelmúltban nyílt meg a városi tanács által helyreállított műemléképületben./mti/

-. -

bb.49. szegvári József

br/zy hgy

1979. november 28.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 70 éves korában elhunyt.

temetése december 4.-én, kedden 11 óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben.

MSZMP. VI. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

17.55/zy

- 36 -

18¹⁵
P

bb.50. hazaérkezett a belügyminisztériumi küldöttség

sz/zy hgy

1979. november 28.

Szerdán este hazaérkezett Ausztriából a belügyminisztérium Benkei András miniszter vezette küldöttsége, amely Erwin Lanc osztrák szövetségi belügyminiszter meghívására kétnapos hivatalos látogatást tett Ausztriában.

mint már jelentettük, kedden a miniszterek áttekintették a feleket kölcsönösen érdeklő kérdéseket, majd aláírták a bűnügyi, rendészeti és közlekedésrendészeti együttműködésről szóló magyar-osztrák egyezményt.

Szerdán délelőtt dr. Bruno Kreisky osztrák szövetségi kancellár hivatalában fogadta Benkei András belügyminisztert. a találkozón jelen volt dr. Randé Jenő bécsi magyar nagykövetség is./mti/

-. -

bb.51. országos kommunális szolgáltatási konferencia Kőszegen

szel/st/zy hgy

1979. november 28.

az egy lakosra jutó közcélú zöldterület 12 négyzetméteres nemzetközi normáját a következő ötéves tervben el szeretnénk érni hazánkban - közölték a Szerdán, Kőszegen kezdődött országos kommunális szolgáltatás fejlesztési konferencián. jelenleg tíz négyzetméternél tartunk, de ezen belül igen nagy a szóródás. Budapest hatodik kerületében például mindössze 0,3 négyzetméter az egy főre jutó zöldterület. a cél eléréséhez 9 millió négyzetméter új parkot kell építeni. a konferencián hangsúlyozták, hogy a korszerű kommunális szolgáltatásokkal nemcsak az új lakótelepeket kell ellátni, hanem a régebbi városrészeket is. ezen a területen nagy elmaradásokat kell bepótolni, mert a termelő jellegű beruházások mellett háttérbe szorult a szolgáltatások fejlesztése, és ezek elmaradtak az igényektől. az ágazat azon munkálkodik, hogy a következő évek szerényebb építési beruházásai mellett a szolgáltatások fejlesztése ne lassuljon, az alapvető igényeket ki tudják elégíteni. a következő ötéves terv során a szolgáltatási rendszerben a zöldterület fejlesztés, a köztisztaság és a hulladék megsemmisítés élvez elsődlegességet.

/folyt.köv./

18.00/zy

- 37 -

18³⁵
P

bb.47./ülést tartott a magyar2. folyt./zy

ugyancsak fontos feladat marad a gyerekek megfelelő sportolási, táborozási, turisztikai vágyainak valóra váltása az edzett ifjúságért mozgalom jegyében. ezt a célt szolgálja a játsszunk együtt tömegsportakció indítása./mti/

-. -

bb.48. focok Jenő Győr-sopron megyében

cser/st/zy hgy

1979. november 28.

focok Jenő, az MSZMP politikai bizottságának tagja, szerdán Győr-sopron megyébe látogatott. Győrött, a megyei pártbizottság székházában háry Béla első titkár, Lakatos László, a városi pártbizottság első titkára és Lombos Ferenc megyei tanácselnök fogadták és tájékoztatták a megye életéről.

focok Jenő ezután Mosonmagyaróváron a timföld- és műkorundgyárat kereste föl, ahol elsősorban az exportfejlesztő beruházásokról tájékozódott. a fejlesztés eredményeként az ország legrégebbi timföldgyára a tervidőszak végére megújul, jelentősen növelheti exportra kerülő termékmennyiségét. a politikai bizottság tagja ezt követően meglátogatta a győri mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatot, a győri kötöttkesztyű gyárat és a Győr-sopron megyei állátforgalmi és husipari vállalatot. az üzemekben tájékoztatókat hallgatott meg az éves terv teljesítéséről, a vállalatok export tevékenységéről. az üzemplátogatások során focok Jenő több üzembrészt, gyártó csarnokot is felkeresett.

a látogatás a győri várban fejeződött be, ahol a politikai bizottság tagja megtekintette Borsos Miklós állandó kiállítását, amely a közelmúltban nyílt meg a városi tanács által helyreállított műemléképületben./mti/

-. -

bb.49. szegvári József

br/zy hgy

1979. november 28.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésétje 70 éves korában elhunyt.

temetése december 4.-én, kedden 11 óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp. vi. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

17.55/zy

- 36 -

18¹⁵

bb.50. hazaérkezett a belügyminisztériumi küldöttség

sz/zy hgy

1979. november 28.

Szerdán este hazaérkezett Ausztriából a belügyminisztérium Benkei András miniszter vezette küldöttsége, amely Erwin Lanc osztrák szövetségi belügyminiszter meghívására kétnapos hivatalos látogatást tett Ausztriában.

mint már jelentettük, kedden a miniszterek áttekintették a feleket kölcsönösen érdeklő kérdéseket, majd aláírták a bűnügyi, rendészeti és közlekedésrendészeti együttműködésről szóló magyar-osztrák egyezményt.

Szerdán délelőtt dr. Bruno Kreisky osztrák szövetségi kancellár hivatalában fogadta Benkei András belügyminisztert. a találkozáson jelen volt dr. Randé Jenő bécsi magyar nagykövetség is./mti/

-. -

bb.51. országos kommunális szolgáltatási konferencia Kőszegen

szel/st/zy hgy

1979. november 28.

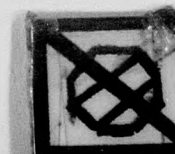
az egy lakosra jutó közcélú zöldterület 12 négyzetméteres nemzetközi normáját a következő öt éves tervben el szeretnénk érni hazánkban - közölték a szerdán, Kőszegen kezdődött országos kommunális szolgáltatás fejlesztési konferencián. jelenleg tíz négyzetméternél tartunk, de ezen belül igen nagy a szóródás. Budapest hatodik kerületében például mindössze 0,3 négyzetméter az egy főre jutó zöldterület. a cél eléréséhez 9 millió négyzetméter új parkot kell építeni. a konferencián hangsúlyozták, hogy a korszerű kommunális szolgáltatásokkal nemcsak az új lakótelepeket kell ellátni, hanem a régebbi városrészeket is. ezen a területen nagy elmaradásokat kell bepótolni, mert a termelő jellegű beruházások mellett háttérbe szorult a szolgáltatások fejlesztése, és ezek elmaradtak az igényektől. az ágazat azon munkálkodik, hogy a következő évek szerényebb építési beruházásai mellett a szolgáltatások fejlesztése ne lassuljon, az alapvető igényeket ki tudják elégíteni. a következő öt éves terv során a szolgáltatási rendszerben a zöldterület fejlesztés, a köztisztaság és a hulladék megsemmisítés élvez elsődlegességet.

/folyt.köv./

18.00/zy

- 37 -

18³⁵

bb.51. /országos kommunális folyt./zy

házánk első hulladékégető műve most épül budapesten 2.1 milliárd forintos beruházással. ez is mutatja, milyen nagy anyagi befektetés szükséges az ilyen jellegű fejlesztésekhez. a tanácskozás második napján, csütörtökön a résztvevők tanácsok, ingatlankezelő és városgazdálkodási vállalatok, költségvetési üzemek, kommunális szolgáltató vállalatok és szövetkezetek szakemberei szombathelyen megismerkednek az ottani ingatlankezelő vállalat országosan elsőként bevezetett új termelés-szervezési rendszerével./mti/

..-

bb.52. tovább nőtt a magyar ensz társaság nemzetközi megbecsülése
- ülést tartott a társaság intéző bizottsága

t ma/z/zy hgy

1979. november 28.

az 1979. évi munka mérlegét megvonva és a jövő évi programot előzetesen megvitatva tartott ülést szerdán a magyar ensz társaság intéző bizottsága, a hazafias népfront belgrád rakparti székházában simai mihály elnökletével megtartott tanácskozáson tájékoztató hangzott el az ensz társaságok világ-szövetségének októberben barcelonában megtartott közgyűléséről is.

haraszti györgy, a magyar ensz társaság főtitkára kiemelte: a világszövetség növekvő nemzetközi súlyát is reprezentálta a spanyolországban megtartott fórum, amely fő témaként a leszerelés, s a fejlődés kérdéseit tűzte napirendre. a közgyűlési határozat - amelyben nagy jelentőséggel szerepeltek a magyar küldöttség javaslatai - egyebek között állást foglalt a salt-2 mielőbbi ratifikálásában, a közép-európai haderőcsökkentésben és a nukleáris fegyverek eltiltásában. olyan intézkedések meghozatalát szorgalmazták, amelyek - a szovjetunióknak berlinben bejelentett intézkedéseikhez és javaslataikhoz hasonlóan - az államok közötti bizalom erősítését szolgálják.

az intéző bizottság a világszövetség közgyűléséről és a magyar szervezet 1979. évi munkájáról összeállított beszámolókat elfogadta. az ideai sokágu nemzetközi és hazai tevékenység kapcsán kiemelték: a társaság jelentős eredményeket ért el a leszerelés, az új nemzetközi gazdasági rend, s az emberi jogok problémáinak megismertetésében. munkájával hozzájárult ahhoz, hogy közvéleményünk még árnyaltabb képet alkothasson az egyesült nemzetek szervezetének, illetve a magyar népköztársaságnak az ensz-ben folytatott tevékenységéről.

/folyt. köv./

18.05/zy

- 38 -

1840

bb.52./tovább nőtt a magyar folyt./zy

ezt a célt is szolgálták az idén a tudományos ismeret-terjesztő társulattal közösen országszerte megszervezett 274 előadás vitái is.

tovább erősödtek a szervezet sokoldalú és kétoldalú kapcsolatai is. számos küldöttséget, ensz tisztviselőt hívtak meg magyarországi látogatásra, s magyar személyiségek is több nemzetközi fórum munkáját segítették aktív részvételükkel. a magyar szervezet iránti megbecsülést támasztja alá az is, hogy az ensz-társaságok világszövetségének barcelonai közgyűlésén egyhangulag ismét simai mihály akadémikust választották elnökké. a társaság részt vesz az új nemzetközi gazdasági renddel kapcsolatos világméretű felmérésben is.

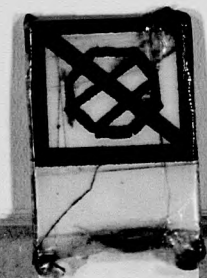
az intéző bizottság körvonalazta a jövő évi programot is, amelyet jóváhagyásra a jövő évi első ülésen ismét napirendre tűznek. simai mihály a főbb teendőket sorakoztatva kiemelte: a társaság munkáját irányvonalát, mint eddig is, a jövőben is a magyar népköztársaság általános békepolitikája határozza meg, ez mindenképp azt jelenti, hogy a társadalmi szervezet is a béke, a leszerelés és a fejlődő országok felemelkedésének előmozdítását célzó nemzetközi erőfeszítéseket támogatja. ennek megfelelően még szorosabban kívánják fűzni a kapcsolatot az országos béketanáccsal, aktív szerepet vállalva a béke és barátsági akciókban, s a jövő évi ensz leszerelési hét rendezvényeiben. a társaság képviselői résztvesznek azon a nemzetközi konferencián is, amelyet a világszövetség hívott össze 1979-re madridba, az európai biztonság és együttműködés találkozási pontjára. ezen a fórumon kialakítják, majd az európai országok képviselőinek átnyújtják a társadalmi szervezetek kontinensünk főbb kérdéseivel kapcsolatos álláspontját./mti/

..-

18.15/zy

- 39 -

1850

bb. 55. irodalmi est a csehszlovák kulturában

t kj hr il hgy

1979. november 28.

Jan Neruda cseh író, költő, újságíró születésének 145. évfordulója alkalmából rendeztek irodalmi estet szerdán a csehszlovák kultúra népköztársasági székházában. A 19. század cseh irodalmának egyik legjelentősebb alakját dr. Milos Pohorszky, a csehszlovák tudományos akadémia munkatársa mutatta be előadásában, méltatva az ady Endre cseh elődjének tartott költő, novellista életét, munkásságát. Magyar vonatkozású könyve a két fővárost összehasonlító régi Prága, régi Pest című alkotás, amely utijegyzetek, tárcák, elbeszélések válogatása. Ugyancsak megjelent válogatott költeményeinek magyar nyelvű kiadása is. /mti/

-. -

bb. 54. a cirkuszfestője - Biai Főglein István kiállítása Zichy Kastélyban

t iv mo il hgy

1979. november 28.

Biai Főglein István több mint ötven akvarellje látható a fővárosi tanács Óbuda galériájának kamarakiállításán, amelyet híven nyitott meg Pogány Ö. Gábor a magyar nemzeti galéria főigazgatója.

A tárlat Biai Főglein István cirkusz képeinek válogatott anyagát mutatja be. Vaszary János és Csók István volt tanítványa impresszionista eszközökkel ábrázolja a cirkuszvilágát, a rikító maszkokat, a csillogó flittereket és a szemkáróráztató reflektorfényt. Az öt évvel ezelőtt elhunyt festőművész tiszteletére rendezett kiállítást december 16-ig tekinthetik meg az érdeklődők a Zichy Kastélyban. /mti/

-. -

- 40 -

1900

bb. 56. Stefan Ruha román hegedűművész vendégszereplése győrött

mzs/st/zy hgy

1979. november 28.

Stefan Ruha román hegedűművész vendégszerepelt szerdán Győrött, a városi tanács dísztermében. Szóló estjén tartini, Leclair, Bartók, Beethoven és Tiberiu Olah műveit játszotta. A hangversenyen közreműködött Jandó Jenő zongoraművész. /mti/

-. -

bb. 53. továbbra is támogatjuk a palesztinai nép harcát - a hnf ot elnökségének és a magyar szolidaritási bizottságnak a nyilatkozata

k ma/gg/zy hgy

1979. november 28.

A november 29-i nemzetközi szolidaritási világnap alkalmából a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége és a magyar szolidaritási bizottság nyilatkozatot tett közzé, amelyben további szolidaritásáról és támogatásáról biztosítja a palesztinai felszabadítási szervezetnek, a palesztinai arab nép egyetlen törvényes képviselőjének vezetésével folytatott harcát az elidegeníthetetlen nemzeti jogokért, az önrendelkezésért és az önálló állam alapításának jogáért.

A hazafias népfront országos tanácsa, a magyar szolidaritási bizottság a magyar közvéleménnyel együtt határozottan elítéli az arab népek érdekeivel ellentétes Camp David-i alkut és veszélyes következményeit, a Libanon elleni izraeli agressziót, az imperializmus és a szolgálatában álló cionista és reakciós erők mesterkedéseit.

Követeljük az izraeli agresszió megszüntetését, az izraeli csapatok azonnali kivonását az összes megszállt arab területről. A közel-keleti válság átfogó, igazságos rendezését, a térség valamennyi állama biztonságának és békés életének szavatolását. Meggyőződésünk, a világ haladó erőivel együtt, hogy csak akkor lesz igazságos és tartós béke a térségben, ha valamennyi érdekelt fél bevonásával és közreműködésével jön létre, - hangsúlyozza befejezőül a nyilatkozat. /mti/

-. -

18.20/zy

- 4 1 -

1900

bb. 57. időjárásjelentés

il hgy

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

az évszakhoz képest enyhe idő

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan felhős, párás keleten egy-két helyen tartósan ködös idő lesz, elszortan alakul ki kisebb eső. a mérsékelt északnyugati, nyugati szél napközben megélnékül. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 5-10 fok között lesz, de a tartósan ködös helyeken csak kissé haladja meg a 0 fokot. /mti/

.-.

bb. 58. fogadás az albán nemzeti ünnep alkalmából

t ma/pá/zy hgy

1979. november 28.

albánia felszabadulásának és a népi forradalom győzelmének 35. évfordulója alkalmából jani polena, az albán szocialista népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője szerdán fogadást adott a nagykövetségben.

a fogadáson részt vett polinszky károly oktatási miniszter, roska istván, külügyminiszter-helyettes, valamint gazdasági életünk számos képviselője. jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is. /mti/

.-.

bb. 59. felkészülés a nyugdíjas életre - országos ankét budapesten

t cs/tr/zy hgy

1979. november 28.

felkészülés a nyugdíjas életre címmel egésznapos országos ankétot rendezett a hazafias népfront országos tanácsának idős koruakkal foglalkozó társadalmi bizottsága szerdán budapesten a magyar vöröskereszt arany jános utcai székházában, az országos méretű felkészítő tanfolyamsorozat nyitányaként.

/folyt. köv./

19.30/zy

- 42 -

20¹⁰

bb. 59. /felkészülés a nyugdíjas folyt./zy

hangsúlyozták: évről-évre tizezrek lépnek át az aktív mindennapi munkáséletből a nyugdíjas hétköznapiakba. s ez az átlépés krízisekkel lesz teli, ha a család, a környezet, a munkahely, a társadalom nem teremti meg folyamatában az új életre, való felkészülést, s a mindennapok tartalmassá tételének lehetőségeit. a lehetőségek száma végtelen. a budapesti csokoládégyárban és más üzemekben évente tartanak nyugdíjas találkozókat, ahol a gyár éves tervét is megbeszélik, s azt is elmondják, miben kéri az idősebbek segítségét. 500 nyugdíjas klubot hozhatnak létre egy fillér nélkül, az ifjusági klubok megnyitásával, továbbá a szakszáradiak példáját követve a szakmai vagy érdeklődési körök klubját alakíthatnak ki. a gerontológiai kutatások eredményei bizonyítják, hogy azok az emberek, akik egész életük során aktívak voltak érdeklődésük széleskörű, figyelmük mindenre kiterjedő volt, azok szellemileg és fizikailag hosszabb időn át frissek maradtak. a nyugdíjba készülő többsége azonban félelmekkel, szorongásokkal van teli, s ezeket a mindenkori egészségi állapot, az anyagi biztonság és a társadalmi, illetve a családi közérzet fokozhatja, de meg is szüntetheti. a szorongások oka mindig az ismeretlentől való félelem. a megoldás tehát az ismeretek nyújtása, figyelembe véve azt, hogy más a mondanivaló a középkorúak, azaz a nyugdíjba készülő, az öregek és az öregek számára.

a statisztikai adatok szerint a nyugdíjba vonulók 51 százaléka egészségi okok miatt kéri nyugdíjazását, valamint a már nyugdíjba vonultakat is beleértve a férfiak 73, és a nők 81 százaléka valamilyen egészségügyi problémával küzd. ezek nagyon sokszor pszichikai zavarokra, lelki sérelmekre vezethetők vissza. ezért nagyon fontos, hogy a nyugdíjas életre felkészítő különös gonddal, folyamatosan foglalkozzanak a veszélyeztetettekkel: a magányosokkal, az özvegyekkel, az elváltakkal, a különcökkel, az alkoholistákkal és a büntetettekkel. feltétlenül ismerniük kell munkájuk eredményes elvégzéséhez, a nyugdíjba készülő életét, gondjait, tulajdonságait, szokásait, terveit. s azt is, hogy a nyugdíjasoké labilis életkor. rendkívül kicsi a biológiai, társadalmi, lélektani teherbíró képesség, több pszichés ártalom érheti őket, s megnő a sérülékenység veszélye. egy gyermekgyógyász szerint itt is - csakugy, mint a gyermekeknél - a megelőzés segíthet, meg kell előzni a halál idő előtti bekövetkezését, a fájdalmak, szenvedések, pszichikai ártalmak meghosszabbítása nélkül.

/folyt. köv./

19.55/zy

- 43 -

20¹⁰

bb.59./felkészülés a nyugdíjas2. folyt./zy

elmondták: mindenfajta általánosítás az idős nemzedékről veszélyeket hord magában. egységes népesedéspolitikai alapján kell kijelölni helyüket, szerepüket, feladatukat a társadalomban, figyelembe véve azt, hogy egy részük tovább akar dolgozni, más részük viszont pihenni szeretne. borsod megyében azokban a gyárakban, üzemekben, ahol már két-három évvel a nyugdíjkor előtt bevonják az embereket a lakóterületi társadalmi munkába, a felkészítés folyamatos és zökkenőmentes. ugyanakkor szinte lehetetlen ugyanígy foglalkozni a bejáró dolgozókkal. egy budapesti kutató szerint az előkészítő munka megkezdéséhez feltétlenül ismerni kell minden adatot az idős koruakról. elmondta: ha már előkészítő tanfolyamokat szerveznek, ajánlatos igénybe venni a nyugdíjas pedagógusok tapasztalatait, mivel az idős koruakat is nevelni kell. javasolta: indítsák el a „szakma idős mestere”, mozgalmat.

utaltak arra a hibára, hogy a munkahelyeken működő nyugdíjelőkészítő társadalmi bizottságok tevékenysége zömmel csak a nyugdíj előtti évre terjed ki adminisztratív jelleggel. pozitívum viszont, hogy a népfront és a vöröskereszt hívja-várja a már nyugdíjasokat, megkeresi őket, támogatja a részurulókat. új kísérlettel is próbálkoznak a nyugdíjasok munkaközvetítésével és tanácsadással elhelyezkedésükhöz. hajdu-bihar megye valamennyi községében és városában megrendezték az idős emberek fórumát, így tájékozódva gondjaikról. a fórum-sorozat záróakkordjaként december 8-án rendezik meg a megyei konferenciát.

többen rámutattak: a nyugdíjas életre való felkészítéshez és felkészüléshez nagyon fontos, hogy már a nyugdíjas évek előtt ismerjék az érintettek a rájuk vonatkozó munka- és családjogi kérdéseket. s nem utolsó sorban fontos az is, hogy a nyugdíjba készülők ismerjék államunk szociális gondozási rendszerét a segély-nyújtásról a szociális otthoni ellátásig, hogy adott esetben igénybe vehessék. /mti/

20.05 /zy

20⁸⁰

--

- 44 -

bb.60. belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 órától zárásig
zy/hgy 1979. november 28.

32. munkaerőátcsoportosítás
33. óvári a tv-ben
34. cigányművészek kiállítása székesfehérvárott
35. napirenden: a világnézetünk alapjai tantárgy
36. az általános iskolák helyzetét vizsgálta a csongrád és a komárom megyei néb
37. munkavédelmi okokból leállították a romhányi építési kerámia-gyár egyik üzemét
38. elítélték a korrupt benzinkutasokat
39. kevés szövetkezeti tag üdül -tot elnökségének ülése
40. köszönetnyilvánítás
41. borbély sándor a főváros ix. kerületében
42. a bkv közleménye - utvonalmódosítások
43. eddig 300 ezer tonna répát dolgoztak fel kabán - teljesítették kongresszusi vállalásukat
44. magyar vezetők üdvözlő távirata - jugoszlávia nemzeti ünnepén
45. üdvözlő távirat albánia nemzeti ünnepén
46. tájékoztató a karácsonyi játékeljárásról, vásárról
47. ülést tartott a magyar uttörők szövetségének országos tanácsa
48. focik jenő győr-sopron megyében
49. szegvári józsef
50. hazaérkezett a belügyminisztériumi küldöttség
51. országos kommunális szolgáltatási konferencia kőszegen
52. tovább nőtt a magyar ENSZ társaság nemzetközi megbecsülése - ülést tartott a társaság intéző bizottsága
53. továbbra is támogatjuk a palesztinai nép harcát - a hnf ot elnökségének és a magyar szolidaritási bizottságnak a nyilatkozata
54. a cirkuszfestője - biai főglein istván kiállítása zichy kastélyban
55. irodalmi est a csehszlovák kultúrában
56. stefan ruha román hegedűművész vendégszereplése győrött
57. időjárásjelentés
58. fogadás az albán nemzeti ünnep alkalmából
59. felkészülés a nyugdíjas életre - országos ankét budapesten
60. hírjegyzék

/mti/

21.10/p

--

-45-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika
halasi györgy

21⁸⁰